Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

48 йил чиқиши
№ 122 (13.384).
2 ИЮНЬ 1966 йил
ПАЙШАНБА
Баҳоси 2 тийин.

ЗАФАР САТРЛАРИ

ДЕНОВ. Район меҳнаткашлари КПСС XXIII съездининг тарихий қарорларини турмушга татбиқ қила бориб, янги беш йилликнинг биринчи йилида яхши кўрсаткичларга эришмоқдалар. Куни неча бу ерда давлатга пилла топшириш юзасидан олинган социалистик мажбурият ортиғи билан адо этилди. Қабул қилиш пунктларига 887,7 центнер, яъни ўтган йилдагига қараганда 30 центнер кўп пилла етказиб берилди.

Ипак қуртини жадал усул билан парвариш қилган айрим илғор хўжаликларнинг пиллакорлари йиллик планни анча ошириб бажардилар. Калинин номли, «8 Март», Собир Раҳимов номли, Ульянов номли, Охунбобоев номли колхозларда йиллик план 130-145 процент адо этилди.

□

ҒУЗОР. Район паррандабоқарлари давлатга тухум етказиб бериш йиллик планини муддатидан олдин бажардилар. Тайёрлов пунктларига 2 миллион 942 минг дона тухум етказиб берилди.

□

СИРДАРЕ. Районимиз меҳнаткашлари давлатга пилла сотиш юзасидан олган социалистик мажбуриятларини ҳам муддатидан илгари бажардилар. Тайёрлов пунктларига 89 минг 228 килограмм кумуш тола етказиб берилди ва пландан ташқари 10,5 процент миқдорида пилла топширилди. Мажбуриятдаги 7 тонна ўрнига қарийб 8,5 тонна пилла тайёрланди.

Ҳамза номли колхоз пилла тайёрлаш планини 150 процент, Куйбишев номли колхоз 126 процент, «Ўзбекистон» колхози 124.5 процент, Максим Горький номли колхоз 123,6 процент ва Ленин номли колхоз 116 процент адо этдилар.

Пилла териш ва давлатга топшириш давом этмоқда.

У. ХУЖАЕВ,
Сирдарё район ижроия комитетининг раиси.

ЧЕХОСЛОВАКИЯ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ XIII СЪЕЗДИ

МАРКСИЗМ-ЛЕНИНИЗМ БАЙРОҒИ ОСТИДА

ПРАГА, 31 май. (ТАСС). Чехословакия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари А. Новотний Чехословакия Коммунистик партиясининг XIII съездида Марказий Комитетнинг ҳисобот докладини қилди. (А. Новотний докладининг баёни газетанинг тўртинчи бетида босилган). Съезд делегатлари билан меҳмонлар докладни зўр эътибор билан тингладилар, залда бир неча марта қизғин қарсаклар эшитилди.

31 май кечқурунги мажлисда съездда раислик қилувчи И. Ленарт КПСС делегациясининг бошлиғи КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневга сўз берди. (Ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқини газетанинг биринчи ва иккинчи бетларида ўқийсиз). Л. И. Брежнев минбарга чиққанида съезд делегатлари ва меҳмонлар уни қарсаклар билан кутиб олишади. Ҳамма ўрнидан туриб: «Яшасин КПСС!», «КПСС—ЧКП!» — деб қайта-қайта хитоб қилишди.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқини мажлис залида ҳозир бўлганларнинг ҳаммаси ғоят қизиқиб тинглади ва бу нутқ қарсаклар билан неча марталаб бўлиниб турди.

КПСС делегациясининг бошлиғи ўз нутқининг охирида Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Чехословакия Коммунистик партияси XIII съездига табрикномасини ўқиб берди, табрикнома гулдурос қарсаклар билан кутиб олинди.

Л. И. Брежнев улуғ Ленининг машҳур совет ҳайкалтароши Томский ишлаган бюстини Чехословакия Компартияси XIII съездига мажлисдагиларнинг қарсаклари остида тортиқ қилди.

Бу туҳфа, деди Л. И. Брежнев, партияларимизнинг ленинизм ғояларига содиқлигини, муштарак буюк ишимиз учун, коммунизм иши ғалабаси учун курашдаги бирлигимиз ва дўстлигимизни билдирувчи тимсол бўлиб қолсин!

Раислик қилувчи И. Ленарт Чехословакия Коммунистик партиясига ва қардош чехословак халқига билдирилган дўстлик ҳислари учун, социалистик жамият қуришда партия ва халққа муваффақиятлар тилаб билдирилган истаклар учун Л. И. Брежневга қизғин ташаккур айтди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. БРЕЖНЕВ нутқи

Азиз ўртоқлар, дўстлар ва қардошлар!

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг делегацияси Чехословакия Коммунистик партиясининг XIII съездида қатнашишга таклиф қилинганлиги учун чин кўнгилдан ташаккур изҳор қилади. Биз сизларга ўн икки миллион кишилик совет коммунистлари партиясининг, бутун совет халқининг қизғин қардошлик саломини олиб келдик! Биз сизлар орқали Чехословакия Коммунистик партиясини ва Чехословакия Социалистик Республикасининг барча меҳнаткашларини чин кўнгилдан табриклаймиз. мамлакатингизда социализм қуриш улуғ ишида сизларга жон-дилимиз билан янги муваффақиятлар тилаймиз.

Партия ва халқ босиб ўтган йўлни якунлаб бераётган, бундан буёнги ривожланиш маршрутини кўрсатиб бераётган съездингизнинг ишини Совет Иттифоқи коммунистлари, барча совет кишилари зўр диққат ва эътибор билан кузатиб турибдилар.

Республика экономикаси нақадар ривожланганлиги Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг ҳисобот докладидан, делегатларнинг нутқларидан кўриниб турибди. Мамлакатингиз урушдан кейинги даврда саноат ишлаб чиқаришини қарийб беш баравар кўпайтирганлиги жуда катта аҳамиятга эга фактдир. Биз, совет кишилари, қардош Чехословакиянинг фани, техникаси ва маданияти нақадар ривожланиб бораётганлигини, янги ижтимоий муносабатларни такомиллаштиришда қандай муваффақиятлар қўлга киритилганлигини, социалистик Чехословакиянинг принципиал ва изчил ташқи сиёсати давлатингизнинг халқаро миқёсдаги обрўсини муттасил ўстиришга нақадар ёрдам бераётганлигини кўриб, хурсанд бўлмоқдамиз.

Биз бу муваффақиятларга сизлар билан бирга фахрланмоқдамиз, бу муваффақиятлар марксизм-ленинизм таълимотининг ҳаётбахш кучини исботловчи яна бир яққол далил эканлигини, социалистик тузумнинг жуда катта имкониятларидан далолат бераётганлигини кўриб турибмиз.

Халқ партиянинг фаолиятига фақат босиб ўтилган йўлнинг якунларигагина қараб баҳо бериб қолмасдан, шу билан бирга. партиянинг келажакка мўлжалланган планларига ҳам қараб баҳо беради. Зеро бу планларда партиянинг жамиятни муттасил тараққий эттиришга бўлган иродаси, партиянинг меҳнаткашларни янги мақсадлар сари дадил олиб боришга, янги истиқболлар очиб беришга бўлган қобилияти ифодаланади.

Съездда мураккаб иқтисодий ва социал проблемалар чуқур анализ қилинганлиги, муваффақиятларга оқилона, амалий баҳо берилганлиги ва камчиликлар принципиал танқид қилинганлиги, таклиф қилинаётган ҳар бир қарорни илмий жиҳатдан асослашга бўлган интилиш бизда катта таассурот қолдирди. Мана шуларнинг ҳаммаси Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг атоқли арбоби ҳурматли ўртоғимиз Антонин Новотнийнинг съездда қилган ҳисобот докладида очиқ кўринди. Мана шуларнинг ҳаммаси съездда ишлаб чиқиладиган ҳаракат программаси Чехословакия Социалистик Республикасини янада ҳар томонлама ривожлантириш йўлида муҳим босқич бўлиб қолади, деб бизда зўр ишонч туғдирмоқда.

Ижтимоий ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини ошириш масалалари съездингизнинг диққат марказида турибди. Сизлар экономикани бошқариш системасини планлаштириш принципларини мустаҳкамлаш ва меҳнаткашларнинг ижодий ташаббускорлигини ҳар томонлама ривожлантириш асосида такомиллаштиришга интилмоқдасиз. Маълумки, КПССнинг яқинда бўлиб ўтган XXIII съездида ҳам айни шу каби масалалар муҳокама қилинган эди. Шундай бўлганлиги тасодифий эмас, албатта. Партия съездларининг бир-бирига бундай ғоявий яқинлиги партияларимиз мақсадларининг муштараклигини ҳам, ҳар бир социалистик мамлакат олдига ҳозир турмуш қўяётган актуал вазифаларни ҳал қилишда шу социалистик мамлакатнинг ўзига хос шарт-шароитини ва миллий хусусиятларини ҳисобга олиб тутилаётган йўлнинг муштараклигини ҳам акс эттиради.

Социализм ва коммунизм қуриш масалаларида Совет Иттифоқи Коммунистик партияси билан Чехословакия Коммунистик партияси қарашларининг бирлиги бизни қувонтирмоқда.

Чехословакия Компартиясининг XIII съезди жамиятнинг авангарди, етакчи кучи бўлган партияни янада мустаҳкамлаш белгиси остида, социалистик жамиятни такомиллаштириш шароитида партиянинг раҳбарлик ва етакчилик ролини ошириш белгиси остида ўтмоқда.

Съезд партиянгизнинг 45 йиллиги нишонланаётган ажойиб кунларда тўпланди. Бошқа мамлакатлардаги миллион-миллион коммунистлар каби совет коммунистлари ҳам шу шонли юбилей муносабати билан сизларнинг хурсандлигингизга қўшилмоқдалар ва сизлар билан бирга фахрланмоқдалар. Чехословакия Компартияси пролетар интернационализмининг юксак принципларига бузилмас садоқатни ҳамиша сақлаб келди. Буни партиянинг халқаро майдондаги актив фаолиятигина кўрсатиб қолмасдан, шу билан бирга, мамлакат ичидаги миллий пароқандаликни партия муваффақият билан бартараф қилиб, Чехословакиядаги барча миллатлар ва элатларнинг ягона партияси бўлиб ташкил топганлиги ҳам кўрсатиб турибди. Сизларнинг партиянгиз ўзи ўтказиб келаётган тўғри сиёсат билан социалистик Чехословакия Миллий фронтининг мустаҳкам пойдеворини қурди. Ишчилар синфининг, меҳнаткаш деҳқонларнинг, интеллигенциянинг энг яхши фарзандлари Чехословакия Компартияси сафларида бирлашдилар. Партия тарбиялаб етиштирган довюрак ватанпарварлар ватан бошига тушган оғир йилларда, немис-фашист оккупацияси йилларида чет эл золимларига қарши, ватан озодлиги учун, революция ғалабаси учун, янги жамият қуриш учун мардонавор курашдилар, Чехословакия Коммунистик партиясининг байроғини баланд кўтардилар.

Партиянгиз муваффақиятининг мустаҳкам гарови шуки, у ўзининг бутун фаолиятида ижтимоий ривожланишнинг ягона бирдан-бир илмий назарияси бўлган марксизм-ленинизм таълимотига муттасил амал қилиб келмоқда, социализмга ёт қарашларга қарши изчил кураш олиб бормоқда, синфий, революцион йўлни қатъият билан ўтказмоқда, меҳнаткашларни коммунизм идеяларига содиқлик руҳида ҳормай-толмай тарбиялаб келмоқда. Чехословакия Компартиясининг мана шу идеологик йўли Марказий Комитетнинг съездингизга қилган ҳисобот докладида яна ўз ифодасини топди.

Бошқа марксчи-ленинчи партиялар каби Чехословакия Компартиясининг ҳам тажрибаси шуни кўрсатиб турибдики, революцион партия назарияда ва практикада оташин ватанпарварликни, ўз халқининг манфаатларига хизмат қилишни пролетар интернационализми принциплари билан — социализмнинг муштарак манфаатларига, барча халқлар синфий, озодлик курашининг манфаатларига хизмат қилиш билан изчил равишда қўшиб олиб борса, у, социализм иши учун курашда муваффақиятлар қозониши мумкин. XIII съезд ишида 75 та коммунистик ва ишчи партияларнинг, шунингдек сўл социалистик ва демократик партияларнинг делегациялари ва вакиллари қатнашаётганлиги Чехословакия Коммунистик партиясининг жаҳон коммунистик ҳаракатидаги обрўси, бутун дунё ишчилар синфи орасидаги, меҳнаткашлар оммаси орасидаги обрўси нақадар юксак эканлигини яққол кўрсатиб турибди.

Совет коммунистлари сиз, азиз дўстларимизнинг, муваффақиятларини кўриб қувонмоқдалар ва Чехословакия Компартияси билан бўлган қардошлик муносабатларини чинакам қадрламоқдалар. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва бутун совет халқи номидан сизларни ишонтириб айтамизки, партияларимиз ўртасидаги жанговар бирдамликни, Советлар мамлакати билан социалистик Чехословакия ўртасидаги бузилмас дўстликни бундан буён ҳам ҳормай-толмай мустаҳкамлай берамиз!

Халқларимизнинг дўстлиги шу дамгача жуда кўп самаралар бериб келди ва бу дўстлик келгусида мамлакатларимизнинг ривожланишига, ҳеч шубҳасиз, тағин ҳам кўпроқ яхши таъсир ўтказа беради. СССР билан Чехословакиянинг иқтисодий ҳамкорлиги ҳозирги вақтда нақадар юксак даражага кўтарилганлиги ва кенгайганлиги яхши маълум. Совет Иттифоқи билан савдо-сотиқ қилаётган мамлакатлар орасида сизларнинг республикангиз етакчи ўринлардан бирини олиб турибди. Мамлакатимиз сотиб олаётган жамики машиналар ва ускуналарнинг қарийб бешдан бир қисми Чехословакия Республикасидан келтирилмоқда. Ўз навбатида, СССР етказиб бераётган техника ва хом ашё сизларнинг халқ хўжалигингиз эҳтиёжларини қондиришда муҳим роль ўйнамоқда. Мамлакатларимиз ўртасидаги илмий-техникавий алоқалар, ишлаб чиқариш, партия ва давлат қурилиши тажрибалари ва идеяларини айирбошлаш, партияларимиз билан мамлакатларимиз турмуши ва фаолиятининг бошқа соҳаларидаги алоқалар ва муносабатлар ҳам тўхтовсиз ривожланиб бормоқда ҳамда ҳар иккала мамлакатга катта фойда келтирмоқда.

СССР билан Чехословакия Республикаси ўртасидаги иқтисодий ҳамкорликни янада кенгайтириш ҳақида яқинда битимга келинганлиги халқларимизнинг ўсиб бораётган қардошлик алоқаларини кўрсатувчи гўзал намуна бўлди. Каникул вақтларида студентларнинг катта группаларини айирбошлаш тўғрисидаги битим ҳам шуни кўрсатиб турибди. Бу хусусда чехословакиялик ўртоқлар ташаббус кўрсатдилар, биз ҳам буни қизғин қувватладик. Эндиликда Чехословакия ва Совет Иттифоқининг студентларидан бир неча минг киши қардош мамлакатда практика ўтказиш, унинг турмуши, маданияти билан, унинг техника соҳасидаги муваффақиятлари билан, ўз студент ўртоқларининг турмуши билан танишиш имкониятига эга бўладилар. Бизнинг фикримизча, бу жуда яхши иш бўлди. Бу нарса мамлакатларимиз келажагининг намояндалари бўлган ёшлар дўстлигини мустаҳкамлашга ёрдам беражак.

Мана шуларнинг ҳаммаси капитализм системасидаги муносабатларга асло ўхшамайди. Капитализм системасида бир давлатнинг ютуғи одатда бошқа давлатнинг ютқизиғи бўладики, буни ўз вақтида Маркс очиқ кўрсатиб ўтган эди. Мамлакатларимизнинг ва бошқа социалистик давлатларнинг намунаси социализм дунёсидаги ҳамкорлик ҳамма учун ютуқ келтирадиган ҳамкорлик эканлигини яққол кўрсатиб турибди. чунки бу ҳамкорлик қардошларча бирдамлик ва тўла тенг ҳуқуқлилик, ўзаро манфаатдорлик ва бир-бирига қардошларча беғараз кўмаклашиш, мутлақо ихтиёрийлик ва ҳар бир мамлакат суверенитетини қаттиқ ҳурматлаш принципларига асосланади. Бундай ҳамкорликни халқларнинг бахт-саодати йўлида бутун чоралар билан ривожлантира бериш — биринчи даражали аҳамиятга эга вазифадир. Бу шундай вазифаки, уни ҳал қилмоқ учун куч ва ғайратни аямаслик керак.

Социалистик давлатларнинг халқ хўжалиги ўса борган сари, улар ўртасидаги алоқалар кўпая ва ривожлана беради, тобора интенсив тус ола беради. Турмушнинг ўзи биздан халқаро социалистик меҳнат тақсимоти даражасини ошира беришни, ҳам кўп томонлама, ҳам икки томонлама хўжалик алоқаларининг янги, тобора таъсирчан ва манфаатдор томонларга мақбул бўладиган формаларини қидира беришни ва шу формалардан амалда фойдалана беришни талаб қилаверади. Равшандирки, социалистик мамлакатларнинг партиялари ва ҳукуматлари бу вазифани ҳал қилаётганларида. Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг ишини такомиллаштиришга, бу ташкилот ишининг самарадорлигини оширишга катта эътибор бермоқдалар.

Меҳнат тақсимоти асосида ҳамкорликни ривожлантириш социализм мамлакатларига фақат иқтисодий манфаатларгина берадиган иш эмаслигини ҳеч қачон унутаётганимиз йўқ. Бу иш айни вақтда жуда катта сиёсий аҳамиятга ҳам эга бўлган масаладир. Хўжалик алоқаларининг ривожлантирилиши ҳар бир социалистик мамлакатнинг гуллаб-яшнашига ёрдам беради, уларни бир-бирига тағин ҳам кўпроқ яқинлаштиради, халқларимиз дўстлигини мустаҳкамлайди, бутун жаҳон социалистик системасини кучайтира беради.

Жаҳон социалистик системаси ҳозирги замоннинг етакчи революцион кучидир. У, халқаро воқеаларнинг бутун боришига тобора кучлироқ таъсир ўтказмоқда. Ер юзида тинчликни мустаҳкамлаш ва революцион, озодлик ҳаракатининг ривожланиши ҳам мана шу таъсирнинг миқёсига ва даражасига ҳозирги кунда жуда кўп жиҳатдан боғлиқ бўлиб қолмоқда. Шу сабабли, ўз мамлакатларимизда социализм ва коммунизм қуриш билан бир вақтда. жаҳон социалистик ҳамдўстлигини тинмай мустаҳкамлай беришни ўзимизнинг интернационал бурчимиз, деб, тарих, жаҳон революциясининг манфаатлари бизнинг зиммамизга юклаган муқаддас вазифамиз деб, биз, коммунистларнинг, виждони деб билмоқдамиз.

Мамнуният билан шуни қайд қиламизки, бу масалаларда ҳам Совет Иттифоқи Коммунистик партияси билан Чехословакия Коммунистик партияси ўртасида тўла бирлик мавжуд. Бизнинг партияларимиз жаҳон социалистик системасини мустаҳкамлаш учун, социализм мамлакатларининг халқаро майдонда биргаликда сиёсий ҳаракатлар қилишлари учун изчиллик билан курашмоқдалар.

Социализм мамлакатларининг бирлиги ва биргаликда ҳаракат қилиши айниқса шу қадар улуғ зарурат бўлиб қолмоқдаки, империализм жаҳон революцион жараёнининг ривожланишига тўсқинлик қилишга уриниб, бизнинг мамлакатларимизга қарши иқтисодий, сиёсий ва идеологик курашнинг ҳамма методларидан фойдаланмоқда, бу курашда ҳеч бир нарсадан қайтаётгани йўқ. Империалистлар, биринчи галда. АҚШнинг реакцион доиралари тўғридан-тўғри ҳарбий авантюралар қилишга ҳам киришмоқдалар. Бунга АҚШнинг Вьетнам халқига қарши хоинлик билан қилган агрессияси мисол бўла олади.

(Давоми иккинчи бетда).

Чехословакия Коммунистик партиясининг XIII съездига

Азиз ўртоқлар!

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети совет коммунистларининг бутун 12 миллионлик армияси номидан қардош Чехословакия Коммунистик партиясининг XIII съездига қизғин салом йўллайди ва съезд ишининг муваффақиятли ҳамда самарали бўлишини тилайди.

Чехословакия Социалистик Республикасининг иқтисодий, ижтимоий ва маданий турмушнинг ҳамма соҳаларидаги муваффақиятлари совет кишиларига яхши маълум. Чехословак халқи ҳозир ҳақли равишда фахрланаётган нарсаларнинг ҳаммаси Чехословакия Коммунистик партиясининг фаолияти билан чамбарчас боғланган.

Чехословакия Коммунистик партиясининг XIII съезди партиянгиз ва бутун чехословак халқи қилган катта яратувчилик ишларини якунлаб беради, мамлакатингизда социалистик жамиятни янада ҳар томонлама ривожлантириш вазифаларини кўриб чиқади. Чехословакия Компартияси ва унинг Марказий Комитети ўтказиб келаётган принципиал ва ижодий сиёсат XIII съездда қабул қилинадиган қарорлар муваффақиятли бажарилишининг, Чехословакия меҳнаткашлари социалистик қурилиш йўлида янги ғалабалар қозонишининг гарови бўлади.

Биз хурсандлик билан шуни таъкидлаймизки, партияларимиз ва мамлакатларимизнинг ўзаро муносабатларига доир ҳамма масалаларга, ҳозирги жаҳон тараққиётининг ҳамма проблемаларига Совет Иттифоқи Коммунистик партияси билан Чехословакия Коммунистик партиясининг қарашларида тўла бирлик мавжуд бўлиб турибди.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси, бутун совет халқи Чехословакия Коммунистик партияси ва меҳнаткашлари билан вужудга келган самимий қардошлик муносабатларини юксак даражада қадрлайдилар. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси билан Чехословакия Коммунистик партияси ўртасидаги, Совет Иттифоқи билан Чехословакия Социалистик Республикаси ўртасидаги дўстлик марксизм-ленинизмнинг бузилмас принципларига, социалистик интернационализмнинг мустаҳкам пойдеворига қурилган дўстликдир. Бу дўстлик халқларимизнинг ҳаётий манфаатларига тўла равишда мос бўлиб тушмоқда, социалистик давлатлар ҳамдўстлигини янада мустаҳкамлашнинг, муваффақиятли равишда социализм ва коммунизм қуришнинг қудратли омилидир. Чехословакия Коммунистик партиясининг XIII съезди партияларимиз ва халқларимиз ўртасидаги дўстликни янада мустаҳкамлашга янги ҳисса қўшади, деб ишонамиз.

Сиз азиз дўстларга социализм қуришда, ўз халқингизнинг бахт-саодати, социалистик ҳамдўстликни мустаҳкамлаш учун, ер юзида мустаҳкам тинчлик учун курашда янги катта муваффақиятлар тилаймиз.

Сизларни ишонтириб шуни айтамизки, бу олижаноб курашда сизлар Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг, бутун совет халқининг сизларни тўла равишда тушуниб, қўллаб-қувватлашига ҳамиша умид қилишингиз мумкин.

Яшасин Чехословакия Коммунистик партияси!

Абадий ва бузилмас Совет—Чехословак дўстлиги мустаҳкамлана ва ривожлана берсин!

Яшасин социалистик ҳамдўстликнинг, бутун халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг марксизм-ленинизм бузилмас негизига қурилган бирлиги!

Яшасин коммунизм!

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ.

УЛКАН РЕЖАЛАР

Ўзбекистон КП Хоразм область комитетида КПСС Марказий Комитети май Пленуми якунлари ва шу куннинг жанговар вазифаларига бағишланган кенгаш бўлди. Кенгашга партия, совет ва хўжалик ташкилотларининг раҳбарлари, совхоз директорлари, колхоз раислари таклиф этилди.

КПСС Марказий Комитети май Пленуми қатнашчиси, область партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ Б. Р. Раҳимов пленум якунлари тўғрисида ахборот берди. Нотиқ ерларни мелиорациялаш мамлакатда қишлоқ хўжалик экинларидан муттасил юқори ҳосил олишнинг туб масаласи эканлиги пленум материалларида ёрқин ифода топганлигини таъкидлаб, областда ирригация-мелиорацияни ривожлантириш проблемаларига тўхталди.

Докладда, Пленум қабул қилган қарорда, ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқида Урта Осиё республикаларида ҳам ерларни мелиорациялашнинг кенг программаси олдинга сурилди. Шу нарса айниқса қувончлики, 7,3 миллиард чубометр сув сиғадиган Туямўйин сув омбори қурилиши беш йилликнинг зарбдор иншооти эканлиги докладда, нутқларда алоҳида қайд қилиб ўтилди. Хоразм воҳаси учун ҳаётий муҳим аҳамиятга эга бўлган Туямўйин сув омбори қурилиши проблемаси узил-кесил ҳал этилади. Бу — қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини янада ривожлантириш, пахта ва бошқа экинлардан муттасил мўл ҳосил олиш имконини беради.

КПСС Марказий Комитети май Пленуми қарорларини оммага кенг тушунтириш ва оғишмай амалга ошириш юзасидан конкрет тадбирлар белгиланди.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Янгийўл районидаги «Қизил Октябрь» колхозида Расул Исоқов бошлиқ звено аъзоларини ҳамма миришкорлар деб атайди. Чиндан ҳам шундай. Звено коллективи пахтадан йил сайин мўл ҳосил етиштириб келмоқда. Ғўзани парвариш қилиш, ҳосилни йиғиб олиш ва бошқа ишлар техника зиммасига юкланган. Суратда сиз звено далаларида ғўзани культивация қилиш пайтини кўриб турибсиз.

А. Тўраев фотоси.

ТАШАББУСКОРЛАР

Республикада хизмат кўрсатган механизатор, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Мамажон Дадажоновнинг қўриқ ерларни ўзлаштиришга чақириғини ўқимаган киши оз бўлса керак. Республикамизнинг турли шаҳар ва қишлоқларидан Сирдарё областидаги «Андижон» совхозига келган комсомоллар ва ёшлар бир минг кишидан ошиб кетди. Шу йилнинг ўзидаёқ бу ерда 10 минг гектар янги ер ўзлаштирилиб, 6 минг гектарига чигит экилди.

Мамажон Дадажонов совхознинг 3-бўлимида комплекс механизациялашган бригадага бошчилик қилаётир. Бригада аъзоларига 110 гектар ер бириктиб берилган. Ҳозир барча майдонда чигит текис ундириб олиниб, дастлабки парвариш давом этмоқда.

Т. ЭРМАТОВ.

ПАХТА ДАЛАЛАРИДА

АНДИЖОН. Ленин районидаги «Победа» колхозининг илғор механизатори Икромиддин Ботиров мавсумда 1000 гектар майдондаги ғўза қатор ораларини культивация қилиш мажбуриятини олган. У ҳозир кунда 7-9 гектар ғўза қатор ораларини сифатли культивация қилиб, бошқаларга ўрнак кўрсатмоқда.

Т. АҲМАДАЛИЕВ.

●

ФАРҒОНА. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Қурбон Кенжаев бошлиқ бригада Киров районидаги «Октябрь 40 йиллиги» совхозида пешқадам ҳисобланади. Пахтакорлар СССР Олий Советига сайловлар кунигача иккинчи парваришни ҳам тугаллашга аҳд қилишган.

Қува районидаги Карл Маркс номли колхознинг Аҳмаджон Кувватов бошлиқ бригадасида ҳам иккинчи культивация жадаллаштириб юборилди.

Э. МУҚИМОВ,
С. РУСТАМОВ.

●

СИРДАРЕ. Боёвутдаги «Коммунизм» колхозида, Ильич районидаги Акмал Икромов номли ҳамда Гулистон районидаги «Гулистон» совхозларида ғўза қатор ораларини ишлаш юксак агротехника қоидалари асосида ўтказилмоқда. Бу хўжаликларнинг илғор бригада ва бўлимлари иккинчи культивация ва биринчи суғоришни намунали ўтказмоқдалар.

Я. БОБОЕВ,
Н. ҲАМИДОВ,
Ю. АБДУАЛИМОВ.

ПАРВАРИШ ҚИЗҒИН

Ромитан районидаги «Ўзбекистон» колхозининг деҳқонлари 1660 гектар майдонининг ҳар гектаридан 30 центнердан «оқ олтин» етиштириш учун курашаётган пахтакорлар мусобақада олдинда боришяпти.

Пахтадан мўл ҳосил етиштириш учун курашда айниқса республикада хизмат кўрсатган пахтакор Абдулла Бадиров бошлиқ бригада аъзолари намуна кўрсатиб ишламоқдалар. Бу ерда икки марта комплекс парвариш қилинган ғўзалар шоналамоқда. С. ҚОДИРОВ.

Ўртоқ Л. И. БРЕЖНЕВ нутқининг охири

(Боши биринчи бетда)

Бутун дунёда Вьетнамни қўллаб-қувватлашдан иборат қудратли ҳаракат кенгайиб бормоқда, Америка агрессорларининг босқинчилик ҳаракатларига қарши яхлит кенг антиимпериалистик фронт вужудга келмоқда. Америка агрессорларининг босқинчилик ҳаракатлари тинчлик ва халқаро хавфсизлик иши учун нақадар таҳликали эканлигини тушуниш ҳамма мамлакатларда кучайиб бормоқда.

Бундай вазиятда социалистик давлатларнинг сиёсий ва ҳарбий ҳамкорлиги, уларнинг жанговар революцион бирдамлиги алоҳида аҳамият касб қилмоқда. КПСС XXIII съездининг махсус баёнотида, совет коммунистларининг нутқларида, қардош партиялар вакилларининг нутқларида курашаётган Вьетнам ишини бирдам бўлиб қувватлашга даъват қилинган қизғин чақириқ съезд минбарида нақадар зўр эҳтирос билан янграганлиги ҳаммангизнинг эсингизда бўлса керак, ўртоқлар. Бугун мана шу чақириқ бу ерда, Чехословакия Компартиясининг съездида янграмоқда. Совет ва Чехословакия коммунистларининг қалби, ер юзидаги барча соф виждонли кишиларнинг қалби курашаётган вьетнамлик қардошларнинг қалби билан ҳамоҳанг бўлиб урмоқда.

Вьетнам ватанпарварларининг шижоати ва мардлигига қойил қолмоқдамиз. Улар ўз озодлиги ва мустақиллиги учун жанг қилаётган халқнинг нақадар зўр кучга эга эканлигини империалист агрессорларни ўз таналарида синаб кўришга мажбур қилмоқдалар. Вьетнам халқининг муқаддас курашига ёрдам бериб келдик ва бундан буён ҳам ёрдам бераверамиз. Агрессорлар СССР, Чехословакия ва бошқа социалистик мамлакатлар халқларининг, ер юзидаги барча прогрессив кишиларнинг Вьетнамга тобора кўпроқ бераётган мададига дуч келаверадилар. Қаҳрамон Вьетнам халқи бутун дунёдаги кенг халқ оммасининг бирдамлигига ва социалистик мамлакатларнинг таъсирчан мададига таяниб, ўз ҳаққоний ишининг ғалабасига эришади.

АҚШнинг Куба еридаги ҳарбий базаси бўлган Гуантанамо районида Америка ҳарбийларининг иғвогарлик билан қилган ҳаракатлари империализмнинг агрессивлигини кўрсатувчи янги далилдир.

Бу иғвогарликлар бутун дунёда норозилик ва ғазаб тўлқинини қўзғатмоқда. Бу иғвогарликлар жуда жиддий оқибатлар туғдириши, шу жумладан мана шундай иғвогарликларни бошлаб бераётганлар учун жуда жиддий оқибатлар туғдириши мумкин.

Совет Иттифоқи революцион Кубани, унинг озодлик ва мустақилликка бўлган муқаддас ҳуқуқини қатъий равишда қўллаб-қувватлайди, бунга кубалик қардошларимиз амин бўлишлари мумкин. Бу хусусдаги баёнотларимиз бутун дунёга яхши маълум.

Бошқа социалистик мамлакатларнинг халқлари билан бирга совет халқи Америка империалистларининг уруш ва агрессиянинг янги ўчоғини ёқиш йўлидаги ҳар қандай уринишига кескин равишда қарши чиқмоқда.

Вьетнам халқининг ва бошқа халқларнинг озодлик кураши тажрибаси шу нарсани қайта ва қайта кўрсатиб турибдики, ҳозирги вақтда жаҳон социалистик системаси мамлакатларини жипслаштириш, барча революцион ва озодлик кучларнинг империалистик агрессияга қарши, эски ва янги мустамлакачиликка қарши курашидаги мана шу таянч базасини, мана шу қалъа мамлакатларини жипслаштириш, бутун жаҳон коммунистик ва ишчилар ҳаракати бирлигини мустаҳкамлаш ҳар бир марксчи-ленинчи партиянинг олий интернационал бурчидир. Хурсанд ва хушнуд бўлиб, шуни қайд қилишимиз керакки, мана шу жуда муҳим масалаларда ҳам Совет Иттифоқи Компартияси билан Чехословакия Компартиясининг позициялари бир-бирига тўла мос бўлиб тушмоқда.

Ўртоқлар!

Бошқа қардош партиялар ва иттифоқдош социалистик мамлакатлар каби бизларнинг партияларимиз ва давлатларимиз ҳам Европадаги вазиятга тинмай диққат ва эътибор бериб келмоқдалар. Маълумки, Европада жиддий уруш хавфи мавжуд. Германия Федератив Республикаси ҳукмрон доираларининг АҚШ империалистлари қўллаб-қувватлаётган реваншчилик сиёсати Европа қитъасида яшаб турган юз миллионлаб одамларнинг иродаси ва ҳаётий манфаатларига тобора ошкора равишда зид бўлиб қолмоқда. Бу сиёсат мустаҳкам тинчликдан манфаатдор бўлган Шарқий ва Ғарбий Европадаги ўнлаб давлатларнинг манфаатларига зид бўлиб қолмоқда. Лекин, ўртоқлар, ҳозирги мавжуд ҳарбий техника шароитида Европа ёнғин чиқиш хавфи остида қолган шундай бир тор уй бўлиб турибдики, бу уйда истиқомат қилувчилар ҳеч кимнинг бу уй ичида уруш олови билан ўйнашишига йўл қўймасликлари керак. Европа мамлакатларининг кенг халқ оммаси бу оддий ҳақиқатни тобора равшанроқ тушунмоқда.

Мана шуларнинг ҳаммаси ҳозирги кунда Европа хавфсизлигини таъминлаш вазифасини алоҳида куч билан биринчи ўринга қўймоқда. Бу вазифа Европадаги барча давлатларнинг биргаликда куч ва ғайрат сарфлаши асосида бемалол ҳал қилиниши мумкинлигига қатъий аминмиз.

Ғарбий Германия реваншчи доираларининг иккинчи жаҳон урушининг якунларини ўзгартиришга қаратилган, аммо ҳеч бир натижа бермайдиган умидлари тарих архивига топширилмаса, ўз олдиларига қўйган мақсадлари Европа халқларининг ҳаётий манфаатларига ҳеч бир алоқаси бўлмаган ташқи кучларнинг Европа ишларига ҳар доим аралаша бериши йўқ қилинмаса, у ҳолда — муайян қилиб айтиш мумкинки — ярмиси бақувват ва изчил тинчликсевар социалистик давлатлардан иборат бўлган ҳозирги Европада уруш хавфи масаласи кун тартибида қолаверади.

Маълумки, социалистик мамлакатлар — Совет Иттифоқи, Чехословакия, Польша, Германия Демократик Республикаси ва бошқа мамлакатлар Европада тинчликни мустаҳкамлашга қаратилган бир талай таклифлар киритдилар. Агар Ғарбдаги давлат арбоблари ўз зиммаларидаги масъулиятни ҳис қилсалар ва Европада тинчлик ўрнатилишига ҳақиқатан жон куйдирсалар, мана шу таклифларнинг ҳаммаси уларнинг жиддий муҳокама қилишлари учун кенг ва ғоят конкрет программа бўлур эди.

Европадаги бошқа баъзи давлатларнинг ҳам Европада хавфсизликни мустаҳкамлаш масалаларига доир, шу жумладан ҳужум қилмаслик тўғрисида битимлар тузиш ёки тегишли декларациялар айирбошлаш йўли билан ана шу хавфсизликни мустаҳкамлаш масалаларига доир ўз мулоҳазалари борлигини ҳам биламиз. Биз ҳам мана шундай мавжуд таклифларни жуда диққат ва эътибор бериб, астойдил муҳокама қилишга ҳамиша тайёрмиз, бу тўғрида КПСС XXIII съездида жуда равшан қилиб айтиб ўтилди. Хуллас, ана бундай ишларнинг ҳаммасига тайёрмиз.

Яқинда Германия Федератив Республикаси ҳукумати Европа проблемаларини бартараф қилиш плани деб аталган ҳужжатни эълон қилди ва уни жуда кўп мақтади. Бунда гап шу йил март ойининг охирида Бонннинг кўп мамлакатларнинг ҳукуматларига, шу жумладан Чехословакия ва Совет Иттифоқи ҳукуматларига ҳам юборган нотаси устида бормоқда. Совет Иттифоқи, Чехословакия, Польша ва бошқа социалистик давлатларнинг шу нотага берган жавобларида унга батафсил баҳо бериб ўтилди. Бу ерда мен бир нарсани уқтириб ўтмоқчиман.

Германия Федератив Республикасининг тинчлик ўрнатиш нияти бор, деган ваъдалари, унинг тинчликсеварлигини намойиш қилмоқчи бўлган таклифлар ҳақиқатда Бонн ўтказиб келаётган сиёсатга лоақал оз-моз мос бўлиб тушгачида эди, чакки бўлмас эди. Аммо, ҳозирча Германия Федератив Республикасининг ҳукмрон доиралари Европадаги мавжуд чегараларни ўзгартиришни талаб қилиб турибдилар; ҳозирча улар «бутун Германиянинг» вакилимиз, деб даъво қилмоқдалар, ўзларини немис меҳнаткашларининг социалистик давлати — Германия Демократик Республикаси — мавжудлигини кўрмасликка солмоқдалар, ҳатто бундай сиёсат йўлидан боришни истамаган мамлакатларга таҳдидлар қилмоқдалар ва бу мамлакатларга нисбатан жазо чоралари кўрамиз, деб дўқ қилмоқдалар, бундесвер учун у ёки бу хил йўл билан ядро қуроли олиш йўлидаги уринишлар ҳозирча тўхтатилгани йўқ. Шундай аҳвол давом этаверар экан, Германия Федератив Республикаси ҳукуматининг сулҳпарварлик ваъдаларини ҳеч ким жиддий ваъда, деб қабул қила олмайди.

Хатарли реваншизм сиёсатига кескин зарба бериш билан бирга, биз Германия Федератив Республикаси Европа мамлакатларининг Европада хавфсизликни мустаҳкамлашга ёрдам берадиган тинч ҳамкорлигига қатнашуви керак, деб айтмоқдамиз. Германия Федератив Республикаси сингари давлат ўзининг иқтисодий ресурслари, малакали ишчилар синфи, меҳнатсевар аҳолиси билан бу ишга ўз ҳиссасини қўшиши мумкин эди, деб ҳисоблаб келдик ва ҳисобламоқдамиз.

Ҳақиқатан ҳам шундай бўладими ёки йўқми, бу нарса кўп жиҳатдан Германия Федератив Республикасининг ўзига боғлиқ. Лекин бир нарса равшан кўриниб турибди: унинг ташқи сиёсатини белгилаб бераётган кимсалар авантюристик реваншчилик позициясида қолавериши афзал кўриб, Европада тинчликни бузувчилардан иборат ўз ролларини мустаҳкамлай берсалар, бу нарса Германия Федератив Республикасини тобора кўпроқ яккаланиб қолишгагина олиб келаверади. Умум Европа хавфсизлигининг мустаҳкамланишидан манфаатдор бўлган барча Европа давлатларида табиий хавотирлик туғдира беради. Европа давлатларининг тинч ҳамкорлиги мустаҳкамлана ва кенгая беради, чунки бу ҳамкорлик Европа халқларининг ҳаётий манфаатларига мос бўлиб тушмоқда, бу ҳамкорликнинг катта ва тўла равишда реал истиқболлари бор.

Ўртоқлар! Шу нарса яхши маълумки, Совет Иттифоқи, Чехословакия ва бошқа социалистик мамлакатлар давлатларнинг бир-бирига қарама-қарши бўлиб турадиган ҳарбий блоклари билан Европа ва жаҳоннинг бўлиниб туришига ҳамиша қарши чиқиб келдилар. Мудофаа шартномаси бўлган Варшава шартномасида қатнашувчи барча давлатлар — мана шундай позицияда турибдилар. Биз ҳарбий иттифоқлар ўрнига барча давлатларнинг тинч ҳамкорлиги бўлишига тарафдормиз ва бу ишга ўз ҳиссамизни қўшишга тайёрмиз. Лекин биз гўл одамлар эмасмиз, биз реал воқеликни кўриб турибмиз ва халқларимизнинг манфаатларини қўриқламоқдамиз. Америка империализми томонидан агрессив мақсадларда тузилган НАТО ҳарбий блоки давом эта берар экан, бу блок реваншчилар ва милитаристлар сиёсатига хизмат қила берар экан, биз бундан амалий хулосалар чиқариб олмаслигимиз мумкин эмас. Биз бундан буён ҳам ниҳоят даражада ҳушёр бўлиб тура берамиз ва социалистик давлатларимизнинг мудофаа қобилиятини мустаҳкамлай берамиз. Шу билан бирга, биз яна шуни айтамизки, бизнинг ҳарбий қувватимиз бирор давлатга ҳужум қилиш мақсадларига хизмат қилмайди, балки халқларимизнинг тинч меҳнатини ҳимоя қилиш мақсадларига хизмат қилади.

Европада ва бутун дунёда тинчлик учун зўр бериб, изчиллик билан, актив кураш олиб боришни КПСС ва Совет давлати ташқи сиёсий фаолиятининг асосий вазифаларидан бири, деб ҳисобламоқдамиз. Бошқа ҳамма масалаларда бўлгани каби, бу масалада ҳам Совет Иттифоқи коммунистлари билан Чехословакия коммунистлари бир ёқадан бош чиқариб, чин дўстлар каби, маънавий қардошлар ва курашдош ўртоқлар каби қўлни қўлга бериб, олға бормоқдалар.

Азиз дўстлар!

КПСС делегацияси съездингизнинг ишини ниҳоят даражада қизиқиб кузатиб турибди. КПСС шаънига, совет халқи шаънига жуда кўп яхши сўзлар айтилди. Партиямиз ва Совет давлатимизнинг фаолиятига юксак баҳо берганликларингиз ва бу фаолиятни қўллаб-қувватлаётганликларингиз учун сизлардан ғоят миннатдормиз. КПСС вакиллари сидқидил ва самимият билан кутиб олинганликлари бизни бениҳоя хушнуд қилди ва буни биз партияларимиз ва халқларимизни бир бутун қилиб жипслаштирган маҳкам самимий дўстликнинг яна бир кўриниши, деб билмоқдамиз. Сизларни яна бир марта ишонтириб, шуни айтишга ижозат бергайсизки, азиз ўртоқлар, совет кишилари ҳам бу буюк дўстликка ҳамиша содиқ бўлиб қоладилар. КПСС, совет кишилари ҳамиша сизларнинг ишончли, садоқатли дўстларингиз, иттифоқчиларингиз, қардошларингиз эканлигига амин бўлаверинглар.

Сўзимнинг охирида қаттиқ ишонч билдириб шуни айтишга ижозат бергайсизки, Чехословакия Коммунистик партиясининг XIII съезди партиянгиз тарихида, мамлакатингиз ҳаётида, халқ хўжалигини, фан ва маданиятни янада юксалтириш, социалистик муносабатларни такомиллаштириш ишида муҳим воқеа бўлиб қолади. Съезд қарорларининг амалга оширилиши жаҳон социалистик системасини ривожлантиришга, унинг халқаро майдондаги позициясини мустаҳкамлашга янги катта ҳисса бўлиб қўшилади, жаҳон коммунистик ва ишчилар ҳаракатини жипслаштириш ишига хизмат қилади.

Социалистик жамиятни янада ривожлантириш йўлидаги катта ишда сизларга яна бир марта муваффақиятлар тилаймиз.

Яшасин шонли Чехословакия Коммунистик партияси!

Совет Иттифоқи ва Чехословакия халқлари ўртасидаги, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси билан Чехословакия Коммунистик партияси ўртасидаги бузилмас қардошларча дўстлик ривожлачаверсин ва тағин ҳам кўп қиррали дўстлик бўлиб қолаверсин!

Барча халқлар тинчлиги, озодлиги ва бахт-саодатининг энг мустаҳкам таянчи бўлган жаҳон социалистик системаси мустаҳкамлана ва равнақ топаверсин!

Бутун дунё коммунистлари буюк армиясининг сафлари тағин ҳам маҳкам жипслашаверсин!

Яшасин коммунизм!

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Чехословакия Коммунистик партияси XIII съездига табригини топширишга ижозат бергайсиз!

* * *

Азиз ўртоқлар!

Бизнинг делегациямиз сизларга КПСС Марказий Комитетининг эсдалик туҳфасини — улуғ Лениннинг машҳур совет ҳайкалтароши Томский ишлаган бюстини олиб келди. Бу туҳфа партияларимиз ленинизм идеяларига содиқлигининг, буюк ишимиз — коммунизм учун курашдаги бирлигимиз ва дўстлигимизнинг рамзи бўлиб қолсин. **(Ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқи бир неча бор қарсаклар билан бўлиниб турди).**

ХАБАРОВСК ЎЛКАСИГА ЛЕНИН ОРДЕНИ ТОПШИРИЛДИ

ХАБАРОВСК, 1 июнь. (ТАСС). Бугун спорт саройида Хабаровск ўлкасига тантанали вазиятда Ленин ордени топширилди. Хабаровск ўлкаси халқ хўжалигини ривожлантиришдаги муваффақиятлари учун шу орден билан тақдирланган эди. Олий мукофотни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний топширди.

Ўртоқ Н. В. Подгорний йиғилишда нутқ сўзлади. КПСС Хабаровск ўлка комитетининг биринчи секретари ўртоқ А. П. Шчитиков жавоб нутқи сўзлади.

Хабаровск ўлкасига Ленин ордени топширилишига бағишланган тантанали йиғилиш қатнашчилари якдиллик билан КПСС Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиумига ва СССР Министрлар Советига табрикнома қабул қилдилар.

◆ ◆

Ўртоқ Н. В. Подгорний орденли Хабаровск ўлкасининг ишчилари, колхозчилари, зиёлилари, барча меҳнаткашларини Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукуматининг топшириғига биноан, юксак мукофот билан қизғин ва чин кўнгилдан қутлади. Нотиқ совет кишиларининг тинч меҳнатини сергаклик билан қўриқлаб турган шавкатли Узоқ Шарқ жангчиларини, денгизчилар ва чегарачиларни ҳам муборакбод қилди.

Узоқ Шарқдаги икки ўлка — Хабаровск ва Приморье ўлкалари — бой тарихга, шонли революцион ва меҳнат традицияларига эга бўлган мана шу ўлкалар мукофотланганлиги тўғрисидаги хабарни барча совет кишилари зўр мамнуният билан кутиб олдилар. Халқимиз ўзининг Узоқ Шарқини севади, у мамлакатимиз ҳар бир гражданининг қалбига яқин.

Бошқа ўлкалар ва областлар қаторида Хабаровск ўлкасига ҳам Ватаннинг юксак мукофотлари топширилаётганлиги қувончли воқеа бўлиш билан бирга алоҳида тантанали тус олмоқда, чунки бу воқеа ажойиб бир даврда содир бўлиб турибди. Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXIII съезди ўз ишини тамомлаганлигига ҳали икки ой ҳам тўлгани йўқ. Бу съезд партиямиз ва жаҳонда биринчи социалистик давлат тарихида, бутун халқаро коммунистик ҳаракат тарихида жуда катта ўрин олади.

Партия ва халқ янги вазифаларни ҳал қилишга киришаётганида одатда босиб ўтилган йўлга қайрилиб қараб, ўзларининг кўп қиррали, ҳақиқатан ҳам жуда катта фаолиятларига якун ясайдилар. Асосий якун шундан иборатки, ички ва халқаро соҳадаги ҳар қанча қийинчиликлар ва тўсиқларга қарамай, ўз Коммунистик партияси теварагида маҳкам жипслашган буюк совет халқи Ленин йўлидан оғишмай бормоқда, коммунизмнинг моддий-техника базасини зўр бериб ва қатъият билан яратмоқда.

Совет халқи ҳамиша ва ҳамма ишда Коммунистик партиянинг сиёсатини ва амалий фаолиятини қувватлаб келмоқда. КПСС XXIII съездининг қарорлари якдиллик билан маъқулланганлиги, коммунистлар, барча меҳнаткашлар бу қарорларни мумкин қадар тезроқ амалга оширишга маҳкам бел боғлаганликлари съезддан сўнг бутун мамлакатда авж олиб кетган жуда катта сиёсий активлик ва меҳнат ғайратида яққол кўриниб турибди.

Н. В. Подгорний дедики, етти йиллик мобайнида бутун мамлакат билан бирга Хабаровск ўлкаси ҳам олға томон янги катта қадам қўйди. Эндиликда бу ўлка металл ва кўмир, кемасозлик ва химия, энергетика ва кўп тармоқли қишлоқ хўжалик ўлкаси бўлиб қолди. Шу йиллар ичида 70 тадан кўпроқ саноат корхоналари, катта цехлар ва ишлаб чиқаришлар, янги энергетика қувватлари ишга туширилди. Ишчилар, инженерлар ва техникларнинг меҳнати ва куч-ғайрати билан саноат ялпи маҳсулотини 1,9 баравар кўпайтириш таъминланди. Бир қанча тармоқларда ялпи маҳсулот бундан ҳам зиёдроқ кўпайди: химия саноатида икки ярим баравар, машинасозлик ва металл ишлаш саноатида қарийб 2,3 баравар кўпайди. Балиқчилик саноатининг ва балиқ овловчи колхозларнинг меҳнатчилари яхши меҳнат қилдилар, улар мамлакатга беш ярим миллион центнердан кўпроқ балиқ беришди. Қишлоқ хўжалик меҳнатчилари ҳам анчагина муваффақиятларга эришдилар.

Бир вақтлар ноободод узоқ чекка жой бўлган бу ўлка совет кишиларининг меҳнати ва ғайрати билан ривожланган, ҳаёт қайнаб турган иқтисодий районга айлантирилганлигини кўриб қувонасан киши.

Нотиқ аҳоли турмушининг маданий-маиший шароитини яхшилаш учун нималар қилинганлигини айтиб берди. Масалан, Хабаровск ўлкасида яшовчи майда элатлар: нивхлар, нанайлар, удегелар, орочилар, улчилар, эвенлар ҳаётида чуқур ўзгаришлар рўй берди. Улар яшаб турган жойларда шаҳарлар, посёлкалар, электрстанциялар қад кўтарди, мактаблар, клублар, касалхоналар қурилди.

Ҳар бир кишини маданиятли, ҳар томонлама билимли, инсоният тўплаган барча маънавий бойликлардан фойдалана оладиган ва шу бойликларни ўзи ярата оладиган қилиш, деди Н. В. Подгорний, — мана шунинг ўзи совет жамиятимизнинг асосий мақсадларидан бири. Агар тонна-тонна пўлат, центнер-центнер балиқ, кубометрлаб ёғоч тўғрисида ўйланса-ю аммо одамлар тўғрисида ўйланмаса, кадрлар тайёрлаш ва уларни ўстириш тўғрисида ғамхўрлик қилинмаса, на пўлат, на балиқ, на ёғоч олишни таъминлаб бўлмайди. Зотан, Коммунистик партиянинг улуғвор ва жуда катта планлари юртимизнинг чинакам ватанпарварлари, меҳнатсевар ва мард мана шу совет кишилари томонидан амалга оширилади.

Ишчилар синфи ва колхозчи деҳқонлар, мутахассислар, хўжалик, совет ва партия кадрлари тез ўсиб бораётганлиги ва меҳнатда чиниқаётганлиги ўлканинг ҳозирги ҳаётидаги энг диққатга сазовор ҳодисадир. Шу сабабли кейинги вақтларда уларнинг катта группаси, шунингдек чегарачи жангчиларнинг ҳам катта группаси ҳукумат мукофотлари билан тақдирланганлиги жуда табиийдир. 890 га яқин киши орден ва медаллар билан, шу жумладан 37 киши Ленин ордени билан мукофотланган, 8 киши Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, деган юксак номга сазовор бўлди. Н. В. Подгорний КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукумати номидан мукофотланганларни чин кўнгилдан муборакбод қилиб, уларга меҳнатда янги ғалабалар тилади.

Нотиқ рус халқининг Узоқ Шарқни ўзлаштириш тарихига батафсил тўхталиб ўтди, интервенциячилар билан — Япония, Америка, Англия, Франция интервенциячилари билан бўлган жангларда, Ватанни ажнабий босқинчиларга сотишга, бу рус ўлкасини ёш Совет Республикасига ҳужум қилиш таянчига айлантиришга уринган оқ гвардиячиларга қарши олиб борилган жангларда ўз қонини ва жонини аямай, Узоқ Шарқни сақлаб қолган қаҳрамонлар тўғрисида гапирди. Бу ўлка кўпгина бўрон ва кулфатларни бошидан кечирди, лекин бардош бериб, уларнинг ҳаммасини енгди, баҳодир Совет Социалистик Узоқ Шарқи бўлиб, вояга етди.

Сибирь ва Узоқ Шарқ экономикасини жадал комплекс ривожлантириш, деди нотиқ, янги беш йилликдаги муҳим халқ хўжалик проблемаларининг биридир. Ўтган етти йилнинг умуман мамлакатимизга доир якунлари Хабаровск ўлкасининг якунлари билан таққослаб кўрилса, ўлка экономикасининг етакчи тармоқларини ривожлантириш, шунингдек уй-жой-маиший қурилиш умуман мамлакатдаги ўртача суръатдан анча тезроқ суръатлар билан олиб борилганлиги аён бўлиб қолади. Бу эса партия ва ҳукумат Узоқ Шарқни ўзлаштиришга, унинг саноатини ривожлантиришга алоҳида эътибор бераётганликларининг натижасидир, бунинг учун катта маблағлар, катта ресурслар ажратиб берилаётганлигининг натижасидир.

Бундай йўл бундан буён ҳам давом эттирила беради, бу эса КПСС XXIII съездининг қарорларида қатъий белгилаб берилди. Шуни айтиб ўтиш кераки, ҳозирнинг ўзидаёқ планлаштирувчи ташкилотлар Узоқ Шарқнинг ишлаб чиқарувчи кучларини ривожлантиришга доир таклифларни ишлаб чиқмоқдалар. Бу таклифлар ҳозирги беш йилликдан сўнг қилинадиган ишларни ҳам ўз ичига олади.

Беш йиллик планнинг дастлабки режаларига қараганда, саноат ишлаб чиқаришининг ҳажми 70-80 процент кўпайтирилади, сарфланадиган капитал маблағлар эса, 1,7 баравардан зиёдроқ кўпайтирилаверади. Кон-руда ва химия саноатининг, қора ва рангли металлургиянинг қувватлари анча оширилади. Янги металлургия базасини вужудга келтириш мақсадида қидириш, тайёргарлик ишлари олиб борилади, янги руда конлари ишга туширилади. Ўлканинг турли шаҳарлари ва посёлкаларида янги корхоналар вужудга келтирилади. Қишлоқ хўжалигининг барқарор базасини вужудга келтиришга алоҳида аҳамият берилмоқда. Темир йўллар, портлар, шаҳар транспортини ривожлантириш соҳасида ҳам катта ишлар қилиш мўлжалланмоқда. Ўлка аҳолисининг эҳтиёжларини тўлиқроқ қондириш учун уй-жой бинолари ва маданий-маиший муассасалар қуриш анча кенг миқёсларда авж олдирилади.

Нотиқ фақат бир неча рақамни айтиб ўтди. Лекин шу рақамларнинг ўзи ҳам партия катта ишларни мўлжаллаб қўйганлигини очиқ ифодалаб берди, Хабаровск ўлкасининг меҳнатчилари шу режаларни амалга оширмоқ учун бошланган беш йилликда нақадар кўп ва зўр бериб ишлашлари кераклигини равшан кўрсатиб берди. Совет Узоқ Шарқининг иқтисодий потенциалини жадал кўпайтира бериш кўп жиҳатдан уларнинг меҳнатига боғлиқ.

Сўнгра Н. В. Подгорний планлаштиришни янада мустаҳкамлаш, халқ хўжалигига раҳбарлик қилишдаги иқтисодий методлар ва стимулларни мустаҳкамлаш ва ривожлантириш, хўжаликни моҳирлик билан юритиш, ҳамма ишда тежамли бўлиш масалаларига тўхталиб ўтди. Ўлкадаги корхоналарнинг коллективлари, деди у, худди мана шу йўлда иш олиб бормоқдалар, баъзи корхоналарнинг коллективлари ҳозирдаёқ муайян ижобий натижаларга эришдилар. Ҳамма резервларни ҳормай-толмай топиб, ишга сола билиш, коллективларнинг тажрибасига, билимларига, янгиликни излашдаги ижодкорлигига дадил таяниш керак.

Нутқда Хабаровск ўлкасининг ниҳоят катта табиий бойликлари борлигига алоҳида эътибор берилди. Шундай бўлса ҳам бойликлар чексиз бўлмайди. Сувлар балиққа ҳар қанча бой бўлса ҳам, ер остидаги қазилма бойликлар, тайгадаги ўрмонлар ҳар қанча кўп бўлса ҳам агар хўжаликни юритишда моҳир, тежамли, бўлиб иш олиб борилмаса, бу бойликлар узоққа етмайди. Нотиқ, «Красний маяк» артелидаги балиқчилар ташаббусини табриклади. Улар давлатнинг Амур дарёсидаги балиқ бойликларини сақлаб қолишга қаратилган муҳим ишда тежамли хўжайинлар каби қатнашишга қарор қилдилар — Вятский қўлтиғида балиқ урчитиладиган хўжалик қуриш учун маблағлар топиб, бу хўжаликни қуришга киришдилар. Бизнинг юксак бурчимиз шуки, табиат бойликларидан ўзимизгина фойдаланиб қолмасдан, шу билан бирга бу бойликларни кўпайтириб, уларни келажак авлодлар қўлига ҳам топширишимиз керак.

Эришилган натижалар билан қаноатланиб қолмаслик, ҳамиша олдинга интилиш — совет тузуми вужудга келтирган янги одамнинг энг ажойиб хислатларидан бири. Мавжуд камчиликлар партия ташкилотини, ўлканинг барча меҳнатчиларини ташвишга солмаслиги мумкин эмас. Масалан, қурилиш-монтаж ишларининг суръатларини ҳамиша ҳам ҳозирги замон талабларига жавоб берарли деб бўлмайди. Кўкламги-дала ишларига тайёрланишда ва бу ишларни ўтказишда камчиликлар бўлди. Савдони ташкил этишда, аҳолига, айниқса қишлоқларда маданий-маиший хизмат кўрсатишда ҳали ҳам жиддий камчиликларга йўл қўйилмоқда.

Хабаровск ўлкасининг аҳолиси бу ўлканинг оташин ватанпарварлари эканлигини ҳамма билади, деб давом қилди Н. В. Подгорний. Бу ўлкани бу ерда туғилиб ўсган кишилар ҳам, мамлакатнинг бошқа районларидан бу ерга келиб, Узоқ Шарқни ўзлаштириш ишига анча меҳнат ва ғайрат сарфлаган кишилар ҳам севадилар. Бундан олдинги йилларда бўлгани каби янги беш йилликда ҳам бу ерга, ҳеч шубҳасиз, янги кишилар, биринчи галда ёшлар келаверади. Ванино портини кенгайтириш сингари, Амур дарёсида кўприк қуриш, Татар бўғози орқали паром қатнайдиган қилиш, шу тариқа темир йўл составларини бевосита Сахалинга ўтиб кетаверадиган қилиш сингари мароқли қурилишлар, ўлканинг бошқа кўпгина янги қурилишлари ёшларни жалб қилаверади, албатта.

Комсомоллар, ёшлар партия XXIII съездининг қарорларини бажаришда актив қатнашишга ватанпарварлик билан интилаётганлиги Ленин комсомолининг яқинда ўз ишини тамомлаган XV съезди кунларида яна яққол намоён бўлди. КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукумати ёшларнинг бу интилишини маъқуллаб ва қувватлаб, яқинда комсомол Марказий Комитети ва бир қанча министрликларнинг Сибирь, Узоқ Шарқ, Шимол, Қозоғистон ва мамлакатнинг бошқа районларидаги энг муҳим қурилишларга ижтимоий чақириқ тартибида асосан шаҳар аҳолисидан 250 минг йигит ва қизларни юбориш тўғрисидаги таклифини қабул этишга қарор қилдилар.

Шу кишиларни хушрўйлик, хурсандлик билан қабул қилиб олиш, уларнинг ўз турмушларини йўлга солиб олишларига кўмаклашиш, ўлка хизматчилари сафида уларнинг ўз ўринларини тезроқ топиб олишларига ёрдам бериш — партия, касаба союз, комсомол ташкилотларининг, корхоналар ва қурилишлар раҳбарларининг энг муҳим вазифаларидан бири.

Биз мамлакатимизнинг ички турмушини, Совет Иттифоқидаги коммунизм қурилишини жаҳондаги умумий аҳвол билан, халқаро вазият билан боғлиқ деб ҳисобламоқдамиз, деди Н. В. Подгорний. Ҳозирги вақтда планетамизнинг социал қиёфаси жуда тез ўзгариб бормоқда. Социализм ва тараққиёт кучлари ўз позицияларини муттасил мустаҳкамлаб бормоқдалар. Халқаро ишчилар ҳаракати капитализмга бераётган зарбасини кучайтирмоқда. Мустамлакачилик асоратидан қутулган мамлакатлар меҳнаткашларининг миллион-миллион оммаси актив сиёсий ҳаётга тобора кўпроқ даражада қўшилмоқда. Мана шу ўсиб бораётган кучларнинг ҳаммаси жаҳонни ўзгартириш учун, реакция ва империализмга қарши муваффақиятли кураш олиб бормоқда.

Айни вақтда сиёсат, экономика, идеология соҳаларида империализмга қарши олиб борилаётган курашни бачканалаштирилган тарзда тасаввур қилиш ярамайди. Империализм ҳали ҳам катта иқтисодий ресурсларга, анчагина ҳарбий потенциалга эга. АҚШ империалистлари бошчилигидаги агрессив доиралар инсониятнинг олға ривожланиб боришини тўхтатиб қўйишга, халқларнинг социал тараққиёт учун курашини бостиришга, ўзлари қўлдан бериб қўйган позицияни қайтариб олишга интилиб, бевосита уруш ҳаракатлари қилиш йўлига тушиб олмоқдалар.

Америка агрессорларининг қаҳрамон Вьетнамга қарши олиб бораётган жинояткорона уруши халқларнинг энг катта ғазабини қўзғатмоқда. Совет кишилари Вьетнам халқини ҳар томонлама қўллаб-қувватламоқдалар, унинг озодлик ва мустақиллик учун бардамлик билан олиб бораётган адолатли курашига ёрдам бермоқдалар. Вьетнамда халқнинг ҳаққоний иши ғалаба қилишига ҳаммамиз ҳам қаттиқ ишонамиз!

Қўшма Штатларнинг Куба Республикасига қарши кейинги кунларда қилган душманлик ҳаракатлари Америка империалистлари агрессив сиёсатининг жиноятқорона занжиридаги яна бир ҳалқадир. Куба халқи империалистларнинг янги кирдикорларини даф қилишга аввалгидек ҳозир ҳам маҳкам бел боғлаган. Совет Иттифоқига келганда, ўз территориясининг дахлсизлигини қаттиқ туриб ҳимоя қилаётган социалистик Кубага бўлган бизнинг муносабатимиз яхши маълум — биз батамом Куба томонидамиз ва унинг қаҳрамонона курашини доимо қувватлаймиз, деб қатъий қилиб айтдик.

Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар империализмнинг агрессив ҳаракатларига зарба бермоқдалар, халқаро кескинликни юмшатиш учун, тинчликни ва халқлар хавфсизлигини мустаҳкамлаш учун курашмоқдалар. Мустамлакачиликдан қутулиш учун курашаётган халқларга ҳар томонлама ёрдам бериб турибмиз, ривожланаётган ёш давлатларга сиёсий ва иқтисодий мадад бермоқдамиз.

Бу билан биз империализмга қарши биргаликда олиб борилаётган кураш фронтини кенгайтирмоқдамиз ва мустаҳкамламоқдамиз.

Партиямиз ва Совет давлатининг ташқи сиёсат соҳасидаги актив фаолияти жаҳоннинг ҳамма мамлакатларидаги аҳолининг кенг доираларини социализм томонига тобора кўпроқ жалб қилмоқда. Марксизм-ленинизм идеялари, социалистик турмуш тартиби бутун планетамизда тобора кўпроқ манзур бўлмоқда. СССРдаги коммунизм қурилиши, совет социалистик жамияти ҳар томонлама такомиллашиб бораётганлиги — партиямизнинг, бутун халқнинг жаҳон революцион жараёнига, халқларнинг империализмга қарши олиб бораётган курашига қўшилаётган асосий ҳиссадир.

Тинчликсевар ташқи сиёсатни ўтказа бериш билан бир вақтда биз ҳушёрликни асло бўшаштирмаймиз, мамлакат мудофаа қобилиятини мустаҳкамламоқ учун зарур ишларнинг ҳаммасини қилмоқдамиз. Хабаровск ўлкаси чегара бўйидаги ўлкадир. Ота-боболаримиз қўли билан бунёдга келтирилган ва обод қилинган, халқимизнинг тери ва қони тўкилган бу ўлкани Узоқ Шарқ ҳарбий округининг, Қизил байроқли Тинч океан флотининг қўшинлари, шонли чегарачиларимиз мустаҳкам қўриқлаб турибди.

Ўлкадаги саноат корхоналари, колхозлар ва совхозларнинг коллективларида, жамоат ташкилотларида армия ва флот билан дўстлик традициялари аллақачон вужудга келган. Бу дўстликни бундан буён ҳам мустаҳкамлай бериш, Ватанимизнинг Узоқ Шарқ чегараларини ягона сафда туриб хушёрлик билан муҳофаза қилмоқ, зарур бўлиб қолган тақдирда эса қаҳрамонларча ва моҳирлик билан ҳимоя қилмоқ учун бу дўстликни тағин ҳам мустаҳкам ва узилмас дўстликка айлантириш зарур. Бизнинг чегараларимиз дахлсиз бўлиб келган ва ҳамиша шундай бўлиб қолади.

Партиямиз ва Совет давлатимизнинг бутун сиёсати, деб давом қилди Н. В. Подгорний, халқ бахти тўғрисида ҳамиша ғамхўрлик қилиш билан суғорилган. Партиямиз ва давлатимизнинг бутун кўп қиррали фаолияти — иқтисодий ва мудофаа қувватини мустаҳкамлаш, ташқи сиёсатни амалга ошириш соҳасида кўраётган чоралари ҳам ёки аҳолининг моддий ва маданий талабларини бевосита қондириш соҳасида кўраётган чоралари ҳам, оқибат натижада битта асосий мақсадни — у ҳам бўлса совет кишиларининг тинч меҳнати учун энг яхши шароитни таъминлаб бериш, уларнинг фаровонлигини ошириш, уларни маънавий ривожлантириш мақсадларини кўзда тутади.

Партия халқ учун яшайди ва буни ўзининг бутун фаолияти моҳияти деб билади. Халқ буни тушуниб турибди, партияга ишонади ва унинг коммунизм қуриш планларини ҳамиша тўла равишда қўллаб-қувватламоқда.

СССР Олий Советига ўтказиладиган сайловда ҳам партия партиясизлар билан бузилмас блок тузиб чинакам халқ программаси билан қатнашмоқда. Ҳеч шубҳа йўқки, совет кишилари бу сайловда партиямизнинг ленинчи йўлини тўла равишда қувватлаётганлигини яна бир марта намойиш қиладилар, халқ ҳокимиятининг олий органига ўзларининг энг яхши вакилларини сайлайдилар.

Ўзининг 50 йиллигига яқинлашиб келаётган Совет ҳокимияти, азим дарахт каби халқ оммаси орасига бақувват томирларини ёйиб, халқ оммаси орасидан куч олмоқда, порлоқ келажагимизни — коммунизмни қуриш учун халқ оммасидан битмас-туганмас энергия олмоқда.

Н. В. Подгорний СССР Олий Совети Президиумининг Хабаровск ўлкасини Ленин ордени билан мукофотлаш тўғрисидаги Фармонини ўқиб берди.

Ҳозир бўлганларнинг овацияси остида Н. В. Подгорний Хабаровск ўлкасининг байроғига Ленин орденини қадаб қўйди. Совет Иттифоқи гимни янграйди. Тўплардан бир йўла отилган ўқ садолари шаҳар узра гумбирлайди.

Ўз нутқининг охирида Подгорний Хабаровск ўлкаси меҳнаткашларини чин кўнгилдан катта мукофот билан яна бир муборакбод қилди, уларга, уларнинг қариндош-уруғлари ва ёр-дўстларига меҳнатда муваффақиятлар, турмушда бахт-саодат ва омонлик тилади. (ТАСС).

САЙЛОВЧИЛАР ЎЗ НОМЗОДЛАРИ БИЛАН УЧРАШМОҚДАЛАР

Ўзбекистонда сайловчиларнинг СССР Олий Совети депутатлигига кўрсатилган номзодлар билан учрашуви давом этмоқда.

Тошкент-Октябрь сайлов округида сайловчилар СССР Олий Совети Миллатлар Советининг депутатлигига номзод, КПСС Марказий Комитетининг бўлим мудири Иван Дмитриевич Сербин билан учрашдилар.

Тошкент-Киров сайлов округида СССР Олий Совети Миллатлар Советининг депутатлигига номзод, СССР ташқи савдо министри Николай Семенович Патоличев сайловчилар билан учрашди.

Янгиқўрғон районида **Чортоқ** сайлов округидан СССР Олий Совети Иттифоқ Советининг депутатлигига номзод, Янгиқўрғон районидаги «Шарқ юлдузи» колхозининг раиси Жўрабой Охунов ўз сайловчилари билан учрашди.

Наманган сайлов округи сайловчиларининг СССР Олий Совети Миллатлар Советининг депутатлигига номзод, Наманагандаги шойи тўқиш фабрикаси тўқув станокларининг заправшчиги Салима Асқарова билан учрашуви самимий ўтди.

Сайловчилар **Ленин** сайлов округидан СССР Олий Совети Иттифоқ Советининг депутатлигига номзод, «Савай» совхозининг директори Узоқбой Саримсоқов билан учрашдилар.

Избосклан сайлов округининг меҳнаткашлари СССР Олий Совети Миллатлар Советининг депутатлигига номзод, Андижон область, Балиқчи районидаги «Пахтакор» колхози бригадасининг бошлиғи Турдихон Сатторова билан учрашдилар. (ЎзТАГ).

ПАРТИЯ БИЛАН, ХАЛҚ БИЛАН ҲАМИША БИРГА

САЙЛОВЧИЛАРНИНГ Д. С. ПОЛЯНСКИЙ БИЛАН УЧРАШУВИ

КРАСНОДАР, 31 май. (ТАСС). Кубань шаҳар ва қишлоқларининг вакиллари, саноат корхоналари ва илмий муассасаларнинг ишчилари ҳамда хизматчилари, колхоз ва совхозларнинг меҳнаткашлари СССР Олий Совети Миллатлар Советининг депутатлигига номзод, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Дмитрий Степанович Полянский билан учрашмоқ учун бугун ўлка драма театри биносига тўпланишди. Д. С. Полянский Краснодар сайлов округидан овозга қўйилади.

КПСС Краснодар ўлка комитетининг биринчи секретари Г. С. Золотухин учрашув йиғилишини очди.

Шу ерда ҳозир бўлган кишилар томонидан самимий кутиб олинган Д. С. Полянский нутқ сўзлади.

◆ ◆

Кубань — шундай бир ажойиб ўлкаки, мамлакатнинг Олий Советида сизларнинг вакилингиз бўлиш катта шарафдир, деди Д. С. Полянский, бинобарин, шу қадар юксак ишонч билдирганликларингиз учун сизларга, сизлар орқали эса Краснодар сайлов округининг барча сайловчиларига ғоят қизғин ва самимий миннатдорчилик изҳор қиламан.

Коммунистлар билан партиясизлар блокидан депутатликка кўрсатилган номзодлардан ҳар биримиз ўзимизнинг Олий Советга кўрсатилаётганлигимизни бирон шахсий хизматларимизнинг шарофати деб эмас, балки, аввало барча ғалабаларимизнинг ташкилотчиси ва илҳомчиси — жонажон Коммунистик партиямизга нисбатан сайловчиларда бўлган чуқур ишонч ва садоқатнинг далили, деб билмоқдамизки, буни исботлаб ўтиришнинг зарурати йўқ. Коммунистлар билан партиясизлар блокининг ном- [illegible]

йиб истиқболлар очиб қўйди. Экономика ва маданиятни ривожлантиришда, ўз фаровонлигини оширишда янги баланд чўққиларга чиқиб олишнинг ҳақиқий йўлини кўрсатиб берди. Партия Марказий Комитетининг яқинда тамом бўлган Пленуми шу қарорларни амалга ошириш йўлида муҳим босқич бўлади. Мана шуларнинг ҳаммаси тағин ҳам яхшироқ, баракалироқ меҳнат қилишга, ижтимоий ишлаб чиқаришнинг ҳамма соҳаларида янгидан-янги ютуқларни қўлга киритишга илҳомлантирмоқда, буни зиммамизга вазифа қилиб юкламоқда.

Ўз ҳақимда фақат шуни айта оламанки, сизларнинг ишончингизни оқлаш учун қўлимдан келганини қилишга тиришаман, зотан Ленин партиясига, бутун халққа хизмат қилиш совет кишисининг энг муқаддас, энг олижаноб бурчидир.

Олий Совет сайлови — ҳаётимизда катта воқеа. Сайловдан мақсад фақат мамлакатнинг қонун чиқарувчи олий органини тузиш эмас. Сайловдан мақсад муваффақиятларимизни умумхалқ кўригидан ўтказиш ҳамдир. Бу кўрик вақтида партия барча меҳнаткашлар билан биргаликда давлатнинг муайян давр ичидаги фаолиятига якун ясайди, олий органга сайланган кишиларга янги наказ беради.

Бизнинг мамлакатимизда Олий Совет депутати — халқнинг чинакам вакили бўлиб, халқнинг орасидан чиққан, халқнинг манфаатларини ифода этувчи кишидир. Социалистик революция янги типдаги давлатни барпо этиш билан чинакам халқ ҳокимиятига асос солди. Советлар давлатининг янги формаси, чинакам демократия сифатида вужудга келди. Бу демократияда ҳокимият ишчи ва деҳқонлар қўлидадир.

Фақат социалистик жамиятдагина халқ ҳамма бойликларнинг ҳақиқий хўжайини бўлиб, мамлакатни идора қилишни ўз қўлида ушлаб туради. Ҳақиқий, чинакам демократия мана шудир. Бу демократиянинг ҳар қандай капиталистик мамлакатдаги «демократия»га ҳеч бир ўхшашлик ери йўқ. Сайлов кампаниясининг характери ҳам ҳар хилдир.

Буржуа партиялари сайловда фақат бир мақсадни кўзлайдилар, у ҳам бўлса — парламентга ўтиб олиш, парламентда кўпчилик ўринларни эгаллашдир. Бунга қандай усуллар орқали эришилиши билан уларнинг иши йўқ: фақат ана шу партияларга мадад бераётган монополияларнинг манфаатларини ҳимоя қилиш учун давлат лавозимларини эгаллаб олсалар, бўлгани. Сайлов кампанияси жараёнида кўпинча ҳар қандай фирибгарликлар ишга солинади, «халқ сайлаб қўйган» номзодлар эса сайловчиларнинг эътиборини жалб қилишга интилиб, баъзан масхарабозчиликкача бориб етадилар.

Сершовкин сайлов кампаниясидан кейин буржуа мамлакатида ҳокимиятнинг олий органи сайлаб қўйилди ҳам, дейлик. Хўш, бу орган кимларни ҳимоя қилади, қандай қонунлар чиқаради? Бу қонунлар монополияларнинг манфаатларини ҳимоя қилишга қаратилган бўлиб, халқ оммасининг ҳақиқий манфаатларини акс эттирмаслигини фактлар кўрсатиб турибди. Ўртоқ Полянский айтилганларни тасдиқловчи яққол мисоллар келтирди.

Советлар мамлакатида ҳамма қонунлар бир мақсадга бўйсундирилган, у ҳам бўлса — Ватанни узлуксиз суратда олға бостириш, халқнинг турмушини яхшилашдир. Ҳамма планларимизнинг мазмуни ана шундан иборат. Беш йилликлар давомида Совет мамлакати кудратли кучга айланди. Партиямизнинг, ҳукуматнинг ва СССР Олий Советининг бутун фаолияти — халқ бахт-саодатини кўзлаб, тинч яратувчилик меҳнати билан машғул бўлишга қаратилган.

СССР Олий Советига бундан аввалги сайловдан бери ўтган тўрт йил, деб сўзини давом эттирди Д. С. Полянский, халқимиз учун ғайрат билан меҳнат қилиш йиллари бўлди. Шунинг натижасида совет жамиятининг негизлари янада кўпроқ мустаҳкамланди, янги-янги муваффақиятлар қўлга киритилди. Эндиликда Советлар мамлакати тағин ҳам кучлироқ, энг мураккаб вазифаларни ҳал қилишга қодир бўлиб қолганлигини бутун дунё кўриб турибди.

Совет кишилари турмуш шароитлари яхшиланиб бораётганлигини яққол сезмоқдалар. Саноат ва озиқ-овқат молларининг миқдори тобора кўпайиб бораётганлиги, бир қанча тармоқлардаги ходимларнинг иш ҳақи оширилганлиги, колхозчиларга пенсиялар белгилаб қўйилганлиги, Ватан уруши инвалидларига бериладиган имтиёзлар кўпайтирилганлиги, газлама, кийим-кечак ва бошқа баъзи молларнинг чакана нархлари камайтирилганлиги, уй-жой қурилиши ғоят кенг миқёсда олиб борилаётганлиги ва бошқа кўп тадбирлар бунинг далилидир. Бизнинг Ватанимиз энг юксак маданиятли мамлакат бўлиб қолди, илм-фанни ривожлантиришда, космик фазони тадқиқ қилишда илғор позицияларни эгаллаб келмоқда. Мана шуларнинг ҳаммаси бизни қувонтирибгина қолмай, айни бир маҳалда янги, янада ажойиброқ муваффақиятларга эришувимиз учун комил ишонч ҳосил қилмоқда.

Кубань меҳнаткашлари ҳам Ватаннинг куч-қудратини мустаҳкамлаш ишига муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Бу ерда электр энергетика, машинасозлик, металл ишлаш ва хусусан газ саноати жуда тез суръатлар билан ривожланмоқда, нефть чиқаришни такомиллаштириш, цемент ишлаб чиқариш борасида олға қараб катта қадам қўйилди.

[illegible] ютуқлар қўлга киритилди, деди Д. С. Полянский, лекин нуқул ютуқлар тўғрисида гапиравериш бизга одат эмас. Коммунистик партия Марказий Комитетнинг съезддан олдинги Пленумларида бўлганидек, ўзининг XXIII съездида ҳам бизда йўл қўйилган айрим нуқсонлар ва хатоларни, ҳозир бор бўлган камчиликлар ва қийинчиликларни халққа тўғридан-тўғри ва ошкора гапириб берди.

Ўтган йили партия Марказий Комитетининг март ва сентябрь Пленумларида ана шундай камчилик ва хатоларни тугатиш юзасидан кенг тадбирлар ишлаб чиқилган эди. Шу тадбирлар амалга оширилаётганлиги ҳозирдаёқ самаралар келтирмоқда. Қишлоқ хўжалигидаги ва индустриал тараққиётнинг ялпи суръатларидан орқада қолиб келган саноат тармоқларидаги ишлар юришиб кетди. Биз бу муваффақиятларни мустаҳкамлаб қолишимиз ва кўпайтиришимиз керак.

Д. С. Полянский беш йиллик план юзасидан XXIII съезд Директиваларининг асосий хусусиятларини, саноатни янада кўпроқ юксалтиришни таъминлаш ва қишлоқ хўжалигини муттасил равишда юқори суръатлар билан ривожлантириш, шу туфайли халқнинг турмуш даражасини анчагина кўтаришга эришиш зарурлигини айтгач, қишлоқ хўжалиги масалаларига муфассал тўхталиб ўтди.

Қишлоқ хўжалигининг ўсиш суръатларини саноатнинг ўсиш суръатларига яқинлаштириш учун, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг техника билан қуролланишини ва ташкил этилишини саноат даражасига кўтариш учун мана шу беш йилликда кўп ишлар қилинади. Бу нарса ишчилар синфи билан деҳқонлар иттифоқини, мамлакатимизда яшовчи барча халқлар дўстлигини янада кўпроқ мустаҳкамлаш, коммунистик қурилишнинг ҳамма вазифаларини муваффақиятлироқ ҳал этиш имконини беради.

Сўнгги йилларда биз мамлакатда қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни бир оз кўпайтиришга муваффақ бўлдик. Лекин бир қанча сабабларга кўра, колхоз ва совхозлар етти йиллик план топширикларини бажара олмаганликларини ҳамма яхши билади. Бу эса, енгил саноат билан озиқ-овқат саноатининг ривожланишига, умуман мамлакат экономикасининг ўсиш суръатларига таъсир қилди.

Краснодар ўлкасида қишлоқ хўжалиги бошқа районлардагидан яхшироқ аҳволда. Шуни айтиш кифояки, ўтган йили дон экинларининг ўртача ҳосилдорлиги деярли 26 центнерга етиб, 1961 йилдагига нисбатан 27 процент кўпайди. Кунгабоқар, қанд лавлаги ҳосили ҳам ошди. Бу йил барча нишоналарга қараганда вазият яна ҳам қулай келмоқда: Кубанда мўл, ажойиб ҳосил етилмоқда. Бу ҳосилни ўз вақтида ўриб-йиғиб олиш [illegible] ҳозирги ҳажми мамлакатнинг ўсиб бораётган эҳтиёжларини қондирмаяпти, олға босишимизга тўсқинлик қиляпти. Дон фақат аҳолини нон билан таъминлаш учун, доимий, барқарор резервлар вужудга келтириш учун даркор бўлибгина қолмай, шу билан бирга, чорвага ем учун ҳам жуда кўп миқдорда дон керак. Дон етиштиришни кўпайтириш — ҳозирги вақтда биринчи галдаги ишдир. Бизнинг бурчимиз — ҳамма зоналарда, ҳар бир хўжаликда, ҳар бир гектар ердан муттасил мўл ҳосил олишни таъмин этишдан иборат.

КПСС Марказий Комитети май Пленумининг қарорларидан, Л. И. Брежневнинг шу Пленумдаги нутқидан сизларга маълумки, ерларнинг аҳволини тубдан яхшилаш, мамлакатнинг ҳамма зоналарида тупроғининг ҳосилдорлигини ва деҳқончилик маданиятини ошириш ҳозирги вақтда биринчи ўринга қўйилмоқда. Бунинг учун давлат жуда катта маблағ ажратмоқда, ҳар тарафлама катта ёрдам кўрсатмоқда.

Ерларни суғориш, захини кетказиш ва сув билан таъминлаш ишларини кенг ривожлантириш, мелиорацияланган майдонларнинг самарадорлигини ошириш, ҳайдаладиган ерларни майда-чуйда ўрмонлар, бутазорлар ва тошлардан тозалаш, ўтлоқлар ва яйловларни яхшилаш, тупроқ эрозиясига қарши курашиш назарда тутилади. Иҳотазор дарахтлар ўтказиш, кўл ва ҳовузлар кавлаш кенг авж олдирилади, тўғри алмашлаб экиш схемалари жорий қилинади ва ўзлаштириб олинади. Ерларни химиявий усул билан мелиорациялашга, яъни иордон тупроқларни оҳаклаш ва шўрхок ерларни шўрдан тозалашга, маҳаллий ва минерал ўғитлардан самаралироқ фойдаланишга алоҳида аҳамият берилади.

Мелиорация қурилишининг миқёслари қандай бўлишини қуйидаги рақамлардан билиб олиш мумкин. Ҳозир бизда 15 миллион гектар суғориладиган ва захи кетказилган ер бор. Мелиорацияланадиган ерлар майдони ўн йил ичида 37-39 миллион гектарга етказилади, келажакда эса бундан ҳам кўпайтириб юборилади.

Мамлакатимизда илгари ҳеч қачон мелиорация ишлари шундай суръатлар билан олиб борилган эмас. Бундай суръатлар жаҳон практикасида ҳам бўлмаган. Бу ишлар учун жуда кўплаб — неча ўнлаб миллиард сўм капитал маблағ керак бўлиши табиий бир ҳолдир.

Хўш, Марказий Комитет Пленуми белгилаб берган тадбирларни муваффақиятли суратда амалга ошириш учун нималар қилиш зарур? Даставвал, ажратилаётган капитал маблағлардан ғоят самарали тарзда фойдаланилишини таъминламоқ керак. Биринчидан, ишларни бажариш навбатини тўғри белгилаб олиш, қуриладиган объектларни ниҳоясига етказиш, қудратли индустриал база вужудга келтириш, бинокор ва мелиоратор кадрларнинг ғамини ейиш, ҳамма ишларни ерларни хўжалик мақсадларида ўзлаштириш билан бир бутун ҳолда бирлаштириб, ташкил этиш; иккинчидан, ихтисослаштирилган ташкилотларни, қора тупроқ бўлмаган минтақадаги ҳамда суғориладиган деҳқончилик зонасидаги колхоз ва совхозларни тегишли техника билан таъминлаш; учинчидан, мавжуд суғориладиган ва захи кетказилган ерларни тезроқ эпақага келтириш, шу ерлардан фойдаланишда хўжасизликка барҳам бериш зарур. Қолаверса, ҳамма жойда, ҳар бир колхоз ва совхозда, деҳқончилик маданиятини ошириш ва айни бир маҳалда ер фондидан фойдаланишда тартиб ўрнатиш керак.

Сўнгра, ўртоқ Полянский ернинг ҳосилдорлигини ошириш тадбирлари амалга оширилгач, бу нарса Краснодар ўлкасида катта самара беражагини айтиб, Кубань қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг ҳозирги беш йилликдаги конкрет вазифалари ҳақида гапирди.

Мамлакат қишлоқ хўжалигининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш — уни юксалтиришнинг ҳал қилувчи омилларидан биридир. Д. С. Полянский колхоз ва совхозлар беш йил мобайнида қандай техника олажакларини, қишлоқда истеъмол қилинадиган электр энергия қанча кўпаяжагини ва давлатнинг қишлоқ хўжалигига сарфлайдиган капитал маблағлари жами бўлиб қанча миқдорда белгиланганлигини айтгач, колхоз ва совхоз ишлаб чиқаришининг барча резервлари ва имкониятларидан тўғри фойдаланиш масалаларига тўхталиб ўтди. Бундай резервлар билан имкониятлар деҳқончиликда ҳам, чорвачиликда ҳам кўп.

Д. С. Полянский техникадан моҳирлик билан фойдаланиш замирида қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ўстиришнинг катта-катта резервлари ётганлигини айтиб, кичик механизация воситалари тўғрисидаги масалани ҳам тилга олади. Унча катта бўлмаган боғлар ва полизлардаги селекция ва тажриба участкаларида, колхоз ва совхозларда қилинадиган баъзи бир ишлар учун кам қувватли тракторлар ва шунга яраша ҳар хил машиналар керак. Бундай техникадан колхозчилар, ишчи ва хизматчиларнинг томорқа участкаларида ҳам кенг фойдаланса бўлади. Бизнинг машинасозларимиз кичик механизация воситаларини кўплаб ишлаб чиқариш ва савдо шохобчасига топшириш учун бир талай иш қилишлари мумкин.

Партия ва ҳукумат қишлоқ хўжалигининг қолоқлигини тугатиш, унинг жуда тез суръатлар билан ривожланишини таъминлаш, қишлоқ хўжалигидаги ҳамма ходимларнинг моддий манфаатдорлигини ошириш учун ҳозир ҳамма чораларни кўрмоқдалар. Яқинда совхозлардаги тракторчи-машинистларнинг жамоат ишлаб чиқаришини ривожлантиришдан моддий манфаатдорлигини ошириш тўғрисида, шунингдек колхозларда меҳнатга тўланадиган ҳақнинг гарантияланган миқдорини жорий этиш тўғрисида қарорлар қабул қилинди. Бу қарорларнинг колхоз ва совхозларда меҳнат активлигини ошириш учун, меҳнат унумдорлигини ўстириш учун қандай аҳамиятга эга эканлигини сўз билан ифодалаш қийин.

Ҳозирги беш йилликда, деди сўнгра Д. С. Полянский, уй-жой қурилишини, савдо-сотиқни ва аҳолига маданий-маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш учун кўп ишлар қилиш назарда тутилади. Бу соҳада қишлоқларда, айниқса катта иш ўтказилади. Биз ҳозир қишлоқдаги аҳволни кескин яхшилаш, ўзининг ҳам ташқи қиёфаси жиҳатидан, ҳам аҳолисининг состави жиҳатидан унинг яшариб кетишига, янги кучлар орттиришга эришиш имкониятига эгамиз. Шу ишни қилиш биз учун ҳам фарз, ҳам қарз.

Д. С. Полянский ўз нутқининг анчагина қисмини раҳбарлик услуби ва методларини яхшилаш, ишлаб чиқаришни идора қилишни такомиллаштириш масалаларига бағишлади.

Маъмуриятчилик, майда-чуйда ишларга ҳам аралаша бериш, ишлаб чиқариш қандай ташкил этилганига кун сайин бош суқа бериш керакли натижаларни бермаслигини тажриба кўрсатди. КПСС XXIII съезди халқ хўжалигини планлаштириш ва идора қилишнинг янги методларига кўчиш зарурлигини таъкидлади. Бу методлар партия Марказий Комитетининг 1965 йилдаги март ва сентябрь Пленумлари томонидан ишлаб берилган. Бу гапнинг маъноси шуки, марказлаштирилган планли раҳбарликни мустаҳкамлаш ва такомиллаштириш билан бир вақтнинг ўзида хозир хўжаликни идора қилишнинг демократик асослари тобора кўпроқ ривожлантирилмоғи, корхоналарга иқтисодий жиҳатдан кенгроқ мустақиллик бериб қўйилмоғи, омманинг ижодий активлиги тобора оширилмоғи керак.

Ҳозир совет кишилари ўзларининг ҳар бир босаётган қадамларини, ҳамма қилаётган ишларини ва ўйлаётган фикрларини беш йиллик миқёси билан ўлчамоқдалар. Ҳамма жойда ташаббус кўрсатмоқдалар. Бинобарин, шу ташаббусни омилкорлик билан йўлга солиб юбориш, ишлаб чиқаришнинг ҳамма соҳаларига самаралироқ раҳбарлик қилинишини таъмин этиш керак.

Ҳар бир идора органининг вазифаларини пухта асослаб бериш, унинг ҳуқуқ ва вазифаларини аниқлаб қўйиш зарур. Шу билан бирга, қишлоқ хўжалик корхоналарининг ҳуқуқий мавқеи, иш методлари, ишлаб чиқаришнинг муайян бир соҳаси учун ҳар қайси ходимнинг масъулияти ҳам аниқ белгилаб қўйилмоғи керак.

Колхозчиларнинг бўлажак съезди колхозларнинг янги Уставини қабул қилади. Лекин қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини идора қилишнинг илмий асосларига доир проблема съезддан кейин ҳам боягидек катта аҳамиятга эга бўлиб қолаверади. Бу асосларни ишлаб чиқиш, социалистик хўжаликни юргизиш, ишлаб чиқаришга раҳбарликни яхшилашга, янги ғалабалар учун муваффақиятлироқ кураш олиб боришга ёрдам беради.

Раҳбарликнинг услуби ва методлари ҳақида гапирганимизда, биз ҳамма вақт ленинча нормалар ва услубни, партия ва давлат раҳбарлигининг ленинча принципларини назарда тутмоғимиз, шу принципларга қатъиян риоя қилиб, уларни ривожлантирмоғимиз керак, — деди Д. С. Полянский. — Партиявий ва хўжалик вазифаларни ҳал қилишга субъективистик ёндошиш билан боғлиқ бўлган ҳамма иллатларни тугатиш, ўзбошимчаликка ва дағалликка, ишдаги ўртоқларга нисбатан нотўғри муносабатда бўлишга, бюрократизм ва расмиятчиликка таг-томири билан барҳам бериш зарур. Ленин ишдаги ўртоқлар билан, ўз қўл остидаги ходимлар билан дағал муомала қилишни чидаб бўлмайдиган бир ҳол, деб ҳисоблар эди. Ленин совет тузуми шароитида «бошлиқлар» айни «бошлиқ» бўлганликлари учун ҳам қўполлик ва жиртакилик қилишга ҳақлари йўқ, деб таъкидлаган эди.

Бу гап жуда яхши айтилган. Биз, шак-шубҳасиз, ҳамма ерда ва ҳамма жойда меҳнат интизомини мустаҳкамлашимиз, меҳнат интизомини бузувчиларга қарши, жамоатчиликка зид бўлган барча хатти-ҳаракатларга қарши қатъий кураш олиб боришимиз, белгиланган планларнинг пухта бажарилишини, қўйилган вазифаларнинг муваффақиятли ҳал қилинишини таъминлашимиз шарт. Бироқ, қатъий талабчанлик қилиш билан бир вақтнинг ўзида ҳар бир виждонли ходимга ўртоқларча муносабатда бўлинган, ҳар бир кишининг муҳим эҳтиёжлари ва илтимосларига диққат-эътибор билан қулоқ солинган тақдирдагина, энг кўп самарага эришиш, халқ ишончини қозониш мумкин.

Лениннинг улуғворлиги фақат унинг раҳбар сифатидаги гениаллигида эмас, шу билан бирга, чинакам одмилигида, ўзига мурожаат қилган ҳамма одамларга сезгирлик, меҳрибонлик билан қараб келганлигида ҳамдир. Мана шунинг учун ҳам халқнинг Владимир Ильичга меҳр-муҳаббати ҳақиқатан чексиз эди ва шундай бўлиб қолмоқда. Биз ҳамма жойда ва ҳамма ерда Ильичга тенглашмоғимиз, ўзимизда Ленинга хос фазилатларни вояга етказмоғимиз, ишга ленинча услубни, меҳнатга коммунистик муносабатда бўлишни сингдиришимиз, хотирамизни марксизм-ленинизм ғоялари билими билан, партия, ҳаёт илгари сураётган муҳим проблемаларни тўғри тушуниш билан бойитишимиз, шуларни амалга ошириш учун кураш олиб боришимиз керак.

Жамиятимизнинг кучи айни омманинг юксак даражадаги сиёсий онглилиги ва меҳнат активлигидадир, партиянинг халқ билан чамбарчас бирлигида, Лениннинг улуғ ишига, коммунистик қурилиш ишига садоқатидадир.

Мамлакатимизда коммунизм қурилиши учун энг қулай шарт-шароитларни вужудга келтириш, деди сўнгра Д. С. Полянский, партиямизнинг асосий вазифаси бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади. Биз янги жаҳон урушининг олдини олиш учун, турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшашидан иборат ленинча принципларни қарор топтириш учун қатъиян курашмоқдамиз ва кураша берамиз.

Лекин бу иш фақат бизнинг ўзимизга боғлиқ эмас. Империалистлар ва, аввало, АҚШнинг милитаристик доиралари ҳозир халқаро вазиятни тобора кўпроқ кескинлаштиришга уринмоқдалар, агрессия ҳаракатларини амалга ошириб, бошқа давлатларнинг ички ишларига қўпол равишда аралашмоқдалар.

Д. С. Полянский халқаро аҳвол масалаларига тўхталиб, бундай деди: Тарих ғилдирагини орқага қайтара оладиган, халқларга қуллик ва ҳуқуқсизлик режимини зўрлаб қабул қилдира оладиган, социализмнинг зафарли намойишини тўхтатиб қўя оладиган куч бизнинг давримизда йўқ. Бизнинг халқимиз келажакка комил ишонч билан боқмоқда. Бизни янги ажойиб ишлар, янги оламшумул ғалабалар кутаётганлигини биз қатъиян биламиз. Тинч яратувчилик меҳнатининг муваффақият қозонишига аминмиз. Совет Иттифоқининг қудратли Қуролли Кучлари Ватанимизга посбон бўлиб турибди. Бу Қуролли Кучлар энг замонавий қурол-яроғлар билан таъминлаб қўйилган ва тобора кўплаб таъмин этилмоқда. Бинобарин, улар бизнинг планларимизни барбод қилишга, тинч меҳнатимизни бузишга уринадиган ҳар бир кимсанинг таъзирини беришга қодирдир.

Ҳозирги беш йиллик план биз учун алоҳида аҳамият, айниқса чуқур мазмун касб этмоқда. Келгуси йили бизнинг халқимиз ва жаҳондаги барча тараққийпарвар кишилар Совет ҳокимиятининг эллик йиллигини, 1970 йилда эса, Владимир Ильич туғилган куннинг юз йиллигини нишонлайдилар. Ҳар бир совет кишиси, шак-шубҳасиз, мана шу энг муҳим воқеаларни янги ютуқлар, шонли ишлар билан нишонлашга ҳаракат қилади.

Ҳозирги беш йилликни муваффақиятли бажариш Совет Иттифоқининг халқаро обрўсини бундан ҳам ошириб юборади, унинг иқтисодий ва мудофаа қудратини, меҳнаткашлар фаровонлигини мустаҳкамлайди. Беш йилликни муваффақиятли амалга ошириш социалистик система мамлакатларини янада жипслаштириш ишига, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатини ўстиришга, асоратга солинган халқларнинг миллий озодлик курашини кучайтиришга хизмат қилади.

СССР Олий Советига бўлажак сайловлар партия билан халқ бирлигининг, коммунистлар билан партиясизлар блоки монолитлигининг, барча совет кишилари белгиланган планларни амалга оширишга тайёр турганликларининг янги намойиши бўлади.

Пировардида, Д. С. Полянский юксак ишонч билдирганликлари учун сайловчиларга яна бир карра қизғин ва самимий ташаккур изҳор қилди ҳамда Ватанга қилаётган олижаноб хизматларида уларга катта-катта муваффақиятлар, шахсий турмушларида бахт-саодат ва фароғат тилади.

12 ИЮНЬ • СССР ОЛИЙ СОВЕТИГА САЙЛОВЛАР КУНИ

МАСЪУЛИЯТЛИ ДАВР

СССР ОЛИЙ СОВЕТИГА САЙЛОВ ЎТКАЗУВЧИ МАРКАЗИЙ САЙЛОВ КОМИССИЯСИДА МАТБУОТ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

МОСКВА, 31 май. (ТАСС). Бугун СССР Олий Советига сайлов ўтказувчи Марказий сайлов комиссиясида матбуот конференцияси бўлди. Марказий сайлов комиссиясининг раиси В. В. Гришин еттинчи чақириқ СССР Олий Совети сайловига тайёргарлик қандай бораётганлиги ҳақида ахборот берди.

— Шаҳар ва қишлоқларнинг меҳнаткашлари, — деди В. В. Гришин, СССР Олий Совети сайловини халқ хўжалигининг барча тармоқларида янги муваффақиятлар билан нишонлашга интилмоқдалар. КПСС Марказий Комитетининг барча сайловчиларга мурожаатининг илҳомбахш сўзлари корхоналарда ва муассасаларда, аҳоли ўртасида қизғин маъқулланди. Бу мурожаатда партиямизнинг СССР Олий Совети сайловига асос қилиб олган программаси баён қилинган. Бу программа меҳнаткашларнинг манфаатларига тўла жавоб беради ва барча совет кишилари уни якдиллик билан қўллаб-қувватламоқдалар.

Сайлов кампанияси ҳозир энг масъулиятли даврга кирди — сайлов куни яқинлашиб қолди. Шу пайтгача кенг кўламда тайёргарлик ишлари олиб борилди. Сайлов тўғрисидаги Низомда белгиланган муддатларда округ сайлов комиссиялари (1517 комиссия) ва участка сайлов комиссиялари (161.357 комиссия) тузилди. Сайлов тўғрисида маълумот берувчи китоблар нашр этилди. Сайлов участкаларини жиҳозлаш ва участка комиссияларини сайловга доир зарур ҳужжатлар билан таъминлаш соҳасида кўп иш қилинди. Маҳаллий Советлар ижроия комитетлари ҳамма жойда сайловчиларнинг рўйхатларини тузиб бўлдилар ва бу рўйхатлар ҳамманинг хабардор бўлиши учун 12 майдан бошлаб тақдим этилди. Ҳозирги вақтда бу рўйхатлар текширилиб, аниқлаб чиқилмоқда.

Депутатликка номзодлар кўрсатиш ва уларни рўйхатга олиш ишлари СССР Олий Советига сайлов тўғрисидаги Низомга тамомила мувофиқ суратда олиб борилди. Неча ўн минглаб меҳнаткашлар корхона, колхоз, муассасалар коллективларининг ва ҳарбий қисмларнинг умумий йиғилишларида сўзга чиқдилар ҳамда кўрсатилган номзодларни муҳокама қилишда қатнашдилар.

Кўрсатилган номзодларни муҳокама қилиш, меҳнаткашлар вакилларининг округ сайлов олди кенгашларида давом эттирилди. Меҳнаткашларнинг вакиллари сайловчиларга мурожаат қилиб, кўрсатилган номзодларни қўллаб-қувватлашга чақирдилар. Ҳозирги вақтда сайловчилар СССР Олий Совети депутатлигига номзодлар билан учрашмоқдалар. Бу учрашувлар совет халқининг бирлигини, коммунистлар билан партиясизлар блокининг мустаҳкамлигини кўрсатувчи ёрқин намойишга айланди.

Сайлов тўғрисидаги қонунга мувофиқ, Марказий сайлов комиссияси Совет Иттифоқининг бутун территориясида СССР Олий Советига сайлов тўғрисидаги Низомга қатъиқ риоя қилинишини кузатиб турибди. Марказий сайлов комиссияси республика, округ ва участка комиссияларининг ишига ёрдам бермоқда.

Марказий сайлов комиссияси барча округ ва участка сайлов комиссияларини телефон ҳамда телеграф алоқаси билан таъминлаш масалаларини қараб чиқди. Бу ишда камчиликлар бор. Участка комиссиялари ҳамма жойда ҳам алоқа воситаларига эга деб бўлмайди. Биз сайловга тайёргарлик ва уни ўтказиш даврида узлуксиз алоқани таъминлаш зарурлигига СССР Алоқа министрлигининг эътиборини жалб этдик.

Эндиликда, деб таъкидлади В. В. Гришин, поездларда, денгиз ва дарё кемаларида, илмий экспедицияларда, геология ва қидирув партияларида, Арктика ва Антарктикадаги қутб станцияларида сайловни ўтказишга доир амалий масалаларнинг ҳаммаси ҳал этилди. Узоқ сафарга чиқадиган 544 поезднинг пассажирлари йўлда овоз берадилар. Сайлов участкалари 93 аэропортда, кўпгина темир йўл станцияларида, дарё ва денгиз портларида, сайлов куни сузиб юрадиган денгиз, дарё флоти ва балиқ овлаш флоти кемаларида, шунингдек қутб станцияларида ва қишлоқ жойларида ташкил этилади. Йўлга чиққан ва турли экспедицияларда қатнашадиган совет гражданларининг сайловда қатнашуви учун имконият яратиб беришда зарур чоралар кўрилди.

Бу йилги сайловларнинг ўзига хос хусусиятлари бор. Бу сайлов ёз фаслида ўтказилади. Сайловчиларнинг кўпи отпускага чиқиб, курорт, санаторий, дачаларга жўнайдилар, сафарда бўладилар. Меҳнаткашлар дам олиш куни шаҳар ташқарисига чиқадилар, туристик походларда қатнашадилар. Ёз фаслида геология, разведка, қидирув партиялари, илмий экспедициялар шохобчалари кенгайтирилади. Сайлов куни овоз бериш шу вақтгача бўлгани каби кечаси соат 12 да эмас, балки кечқурун соат 10 да тамомланади.

Жойларда сайловга тайёргарликнинг бориши билан танишиб чиқиш шуни кўрсатдики, баъзи маҳаллий органлар ва сайлов комиссиялари ўтган сайловларнинг тажрибасига умид боғлаб, ана шу хусусиятларни тўла ҳисобга олмаётирлар. Овоз бериш тартиби, вақти ва жойи тўғрисида сайловчилар етарли даражада хабардор қилинмаётир. Айрим сайловчилар овоз бериш ҳуқуқи тўғрисидаги гувоҳномани олмай, отпускага, командировкага жўнаб кетаётганликларини кўрсатадиган фактлар бор.

СССРдаги барча гражданларга ўз сайлов ҳуқуқларини амалга ошириш имкониятини бериш, — деб таъкидлади В. В. Гришин, — барча сайлов комиссияларининг вазифасидир. Шу сабабли, сайловчиларнинг рўйхатларини синчиклаб текшириш жуда муҳимдир, мазкур совет территориясида яшовчи сайловчиларнинг ҳар бири рўйхатга киритилсин, дам олиш ёки командировкага жўнаб кетадиган кишилар овоз бериш ҳуқуқи тўғрисидаги гувоҳномаларни меҳнаткашлар депутатлари Советларидан олишлари керак.

Меҳнаткашларнинг дам оладиган жойларида, Қрим, Кавказ, Болтиқ бўйи республикаларининг курорт зоналарида, йирик шаҳарларнинг атрофидаги районларда жойлашган участка сайлов комиссиялари ана шу даврда ўз территорияларида бўлган барча сайловчиларнинг овоз беришда қатнашиш имкониятини таъминлаш учун тегишли чораларни кўришлари лозим. Бунинг учун сайлов бюллетенларини ва гувоҳномалар билан овоз берадиган сайловчилар рўйхатлари бланкаларининг етарли миқдорда резервини вужудга келтириш керак.

Барча сайлов комиссиялари, активлар овоз бериш жойи ва вақти тўғрисида аҳолини кенг хабардор қилишлари лозим. Ҳар бир сайловчи қаерда овоз беражагини яхши билиши керак. Овоз беришнинг бошланиш вақти (эрталаб соат 6) ва овоз беришни тамомлаш вақти (12 июнь кеч соат 10) тўғрисида ҳам сайловчиларга сўзлаб бериш керак. Сайловчилар асосий турар жойидан бошқа жойга кетганларида (отпуска, командировка ва ҳоказо) овоз бериш тўғрисидаги гувоҳномани меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советидан албатта олишлари кераклигини уларга яхши тушунтириб бериш зарур.

Марказий сайлов комиссияси, — деди сўзининг охирида В. В. Гришин, барча сайловчиларни СССР Олий Советига сайлов куни сайлов участкаларига келиб, ўзларининг гражданлик бурчини бажаришга — Совет Иттифоқи давлат ҳокимиятининг олий органи сайловига қатнашишга даъват этади.

В. В. Гришин мухбирларнинг саволларига жавоб қайтарди.

Сайловчи овоз бериш ҳуқуқи тўғрисидаги гувоҳномани олмай бошқа жойга жўнаб кетганида нима қилиш керак? Ўртоқ Гришин мазкур сайловчи янги турар жойидаги ижроия комитетга мурожаат қилиб, ўзини сайловчилар рўйхатига киритишни илтимос қила олади, деб тушунтирди.

Овоз бериш ҳуқуқи тўғрисидаги гувоҳномани почта орқали юбориш мумкинми? Одатда бу гувоҳнома сайловчининг ўз қўлига берилади. Сайловчи гувоҳномани ололмаган айрим ҳолларда бу гувоҳномани унинг илтимосига кўра почта орқали юбориш мумкин.

Мамлакатнинг узоқ ва етиб бориш қийин бўлган районларида сайловчилар овоз беришда қандай қатнашадилар? СССР Олий Советининг Президиуми шу йил 23 майда шу масала юзасидан махсус қарор қабул қилди. Қарорда айтиладики, участка сайлов комиссиялари сайлов куни илмий экспедициялар, геология ва қидирув партиялари ва ҳоказоларнинг составида бўладиган сайловчилар айрим группалари борган жойларда истисно тариқасида бюллетенларни қабул қилиб олишни ташкил эта оладилар. Бунда алоқа йўлларининг шароитларига қараб, уларнинг сайлов участкаларига кела олмасликлари эътиборга олинади. Бюллетенларни сайловчиларга етказиб бериш иложи бўлмаган тақдирда, уларни ҳар бир жойнинг ўзида белгиланган формада тайёрлаш керак.

ШИФОКОРЛАР МИНБАРИ

САРИҚ КАСАЛЛИГИДАН САҚЛАНИНГ

Гепатит (сариқ касаллиги) — оғир юқумли касалликлардан бўлиб, жигар, қора жигар ва баъзан буйракни заҳарлайди. Бу касаллик кишининг ичакларига ҳамда қонига маълум вируслар тушиб қолиши натижасида пайдо бўлади. Сариқ билан турли ёшдаги кишилар оғриши мумкин, лекин у болалар орасида кўпроқ учрайди.

Сариқ касаллиги кишига жуда хилма-хил йўллар билан юқади. У бемор киши фойдаланган идиш-товоқдан ёки қайнатилмаган сув, хом сут ва озиқ-овқат маҳсулотларидан ўтиши мумкин. Пашшалар ҳам бу касалликнинг кўп тарқалишига сабабчи бўлади. Агар оилада, мактабда, боғчада гигиена қоидалари бузилса, сариқ касаллиги билан оғриган бир бола қолган жуда кўп болаларга ҳам касалликни юқтириши мумкин.

Юқумли гепатит касаллигининг вируслари фақат оғиз бўшлиғи орқалигина эмас, балки жароҳатланган тери орқали ҳам ўтиши мумкин. У ёки бу йўл билан вирус киши организмига киргандан сўнг, қон уни организмнинг ҳамма томонларига, шу жумладан, жигарга ҳам узатади. Лекин касалликнинг белгилари дарров билинмаслиги, бу жараён уч ҳафтача, ҳатто ундан ортиқча ҳам чўзилиши мумкин. Кўпинча бу касаллик аста-секин хуруж қилади: борган сари киши лоҳас бўла бошлайди, қуввати кетиб, кўнгли айнийди, иштаҳаси йўқолади, ҳатто энг яхши кўрган таомларига ҳам қарагиси келмайди. Кексайиб қолган кишиларда эса бўғинлар оғрийди. Ҳарорат кўтарилади. Буларнинг ҳаммаси сариқ касаллиги вирусининг организмни енга бошлаганидан дарак беради.

Мана шу белгилар пайдо бўлганда тезликда даволаш муассасаларига мурожаат қилиш керак. Сариқ касаллигини чуқур текширган машҳур рус олими Боткиннинг айтишича, бу касалликнинг даражаси ҳамма вақт ҳам бир хил бўлавермайди. Кўпинча у ҳеч қандай белгисиз (баданда сариқ кўринмай) бошланади. Бундай пайтда беморни ниҳоятда диққат билан кузатиш керак. Унда ҳеч сабабсиз иштаҳа йўқолиб, теварак-атрофга қизиқиши сусайса, баъзан қорinda оғриқ пайдо бўлса, дарров врачга учраштириш лозим. Касаллик белгилари баъзан шунчалик кам бўладики, бемор киши ишлаб юраверади-да, натижада коллективдаги бошқа кишиларга ҳам юқтириб қўйганини ўзи билмайди. Шунинг учун кишида юқоридаги ҳолатлар пайдо бўлиши билан, ҳатто тахмин хато чиқса ҳам, албатта медицина кўригидан ўтиш тавсия этилади. Юқумли гепатит билан оғриган кишилар тезликда даволаш муассасаларига ётқизилади. Чунки уй шароитида касалликнинг олдини олиш учун зарур бўлган ҳамма чоралар ни амалга ошириш қийин. Бу касаллик билан оғриган киши албатта ётиши ва қатъий парҳез тутиши лозим. У истеъмол қиладиган таомлар оқсил моддалари ва углеводларга жуда ҳам бой бўлиши керак. Чунки организм етарли даражада витаминлар билан таъминлангандагина унинг касалликка қарши курашиш қобилияти кучаяди, жигарнинг иши енгиллашади, натижада бемор тез оёққа туради.

Сариқ касаллиги билан оғриган кишилар узоқ муддат давомида (энг камида бир йил) медицина муассасалари назоратида туришлари керак. Касалликни яна оғирлаштирмаслик ва қайталатмаслик учун врачлар айтган парҳезга доим амал қилиш лозим, спиртли ичимликлар, пиво, бадҳазм, ёғли, қовурилган овқатлардан воз кечиш, иложи борича оғир иш қилмасликка ҳаракат қилиш керак. Кейинчалик организмнинг ҳолига қараб, аста-секин одатдаги овқатларга ўтиш мумкин. Шуни доим эсдан чиқармаслик керакки, белгиланган режим ва парҳез ҳатто салгина бузилса ҳам, касаллик жуда ёмон авж олиб кетиши мумкин. Шунинг учун тузатиб бўлмас хатога йўл қўйгандан кўра маълум давр мобайнида врачларнинг маслаҳатига мутлақо амал қилиб (гарчи кишига қийин туюлса-да) иш кўрган маъқул.

Сариқ касаллигининг олдини олиш учун қандай чоралар кўриш керак? Касаллик белгилари пайдо бўлгач, беморни алоҳида хонага ётқизиб, унга ҳеч кимни йўлатмаслик керак. Диагноз тасдиқланиб, бемор касалхонага етказилгандан сўнг эса у ётган хонани дизенфекция қилиш лозим. Полни яхшилаб ювиб, эшик, ўйинчоқлар ва беморнинг қўли теккан идиш-товоқлар, кийим-кечакларни қайноқ сувда ювиш тавсия этилади. Беморга қараб турган кишилар эса маълум вақтгача врач назоратида бўлишлари лозим.

Яна шуни ҳам таъкидлаб ўтиш керакки, ҳовли-жойларнинг, хоналарнинг ҳамиша озодалиги ҳар қандай юқумли касалликлар, шу жумладан сариқ касаллигининг олдини олишда ҳам муҳим роль ўйнайди. Юқумли гепатит ер юзида жуда кенг тарқалган оғир касалликлардан биридир. Уни бирор хонадонга ҳам йўлатмайлик. Бунинг учун энг аввало гигиена қоидаларига тўлиқ риоя қилишимиз зарур.

Н. КРАВЧЕНКО,
Республика санитария маорифи уйининг врачи.

ХАБАРЛАР, ВОҚЕАЛАР, ЯНГИЛИКЛАР

Халқаро ҲАЁТ

ЧЕХОСЛОВАКИЯ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ XIII СЪЕЗДИ

ПРАГА, 31 май. ТАСС мухбирлари **Т. Мартинова** ва **И. Масленников** хабар берадилар: бугун Прагада Чехословакия Коммунистик партиясининг XIII съезди очилди. Съезд Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитети ва Марказий контроль-ревизия комиссиясининг ҳисоботларини, Чехословакияда социалистик жамият тараққиётининг энг муҳим масалаларини ва партиянинг XII съезд билан XIII съезд ўртасидаги даврда қилган фаолиятини муҳокама қилади. Съезд партиянинг марказий органларини ҳам сайлайди.

Съезднинг ишида 1 миллион 700 мингга яқин коммунистнинг вакиллари бўлган 1500 дан ортиқ делегат қатнашмоқда. Коммунистик, ишчи партиялар, миллий демократик ва сўл социалистик партияларнинг делегациялари съездга келишди. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев КПСС делегациясига бошчилик қилади.

Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари А. Новотний қисқача кириш сўзи билан съездни очди.

А. Новотний Чехословакия Коммунистик партиясининг XII съезди билан XIII съезди ўртасидаги давр Коммунистик партиянинг ва чехословак жамиятининг тараққиётида муҳим босқич бўлди, деб таъкидлади. А. Новотний айтдики, Чехословакия Коммунистик партиясининг XIII съезди ривожланган социалистик жамият қурилишига муносиб ҳисса қўшади, марксизм-ленинизм улуғ таълимотига, пролетар интернационализми принципларига садоқатини намойиш қилади.

Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари коммунистик, ишчи партиялар, шунингдек сўл социалистик ва демократик партияларнинг съездга келган вакилларини табриклади.

Делегатлар ва меҳмонлар ишчилар синфи иши учун, коммунизм улуғ иши учун ҳалок бўлган ва вафот этган курашчилар хотирасини ҳурматлаб эсга оладилар.

Съезднинг кун тартиби — Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг ҳисобот доклади (докладчи — Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари А. Новотний), Чехословакия Коммунистик партияси Марказий контроль-ревизия комиссиясининг ҳисоботи (докладчи — комиссия раиси П. Грон), партиянинг марказий органларини сайлаш.

Делегатлар Чехословакия социалистик жамият тараққиётининг муҳим масалаларини ва Чехословакия Коммунистик партиясининг XII съезд билан XIII съезд ўртасидаги даврда қилган фаолиятини муҳокама қиладилар, партия сиёсатининг энг муҳим йўналишларини ва Чехословакия Социалистик Республикаси халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1966 — 1970 йилларга мўлжалланган тўртинчи беш йиллик планининг асосий вазифаларини белгилайдилар. Чехословакия Коммунистик партиясининг Уставига баъзи ўзгартишларни қабул қиладилар.

Шундан кейин А. Новотний Марказий Комитетнинг Чехословакия Коммунистик партияси XIII съездига ҳисобот докладини қилди.

Биз, деди ўртоқ А. Новотний, социализм ғалабаси ва чехословак халқининг тинч ҳаёти йўлида қилинган катта ишнинг натижаларини ифтихор туйғулари билан кўрсатиб ўтамиз. Партиямизнинг XIII съезди Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXIII съездидан кейин сал вақт ўтгач тўпланди. XXIII съезднинг ижодий тажрибасидан Чехословакия Коммунистик партиясининг ишида фойдалана оламиз.

Сўнгра докладчи мамлакат иқтисодий тараққиёти проблемаларига тўхталиб ўтди.

Докладчи халқ хўжалигини ривожлантириш янги беш йиллик планининг асосий вазифаларини характерлаб берди. У айтдики, тўртинчи беш йилликда саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳажми 28-30 процент ортади. Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши 15 процент ўсиши керак.

Докладчи Чехословакиянинг мудофаа қувватини мустаҳкамлаш тўғрисида гапириб, қуйидагиларни таъкидлади: Чехословакия Коммунистлари бу проблемани Варшава шартномасида қатнашувчи барча мамлакатларнинг бирлигини мустаҳкамлаш билан, уларнинг мудофаа потенциалини ва Совет Иттифоқи билан ҳамкорлигини янада мустаҳкамлаш билан боғлайдилар.

Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари айтадики, чехословак халқи қаҳрамон Вьетнам халқини қатъий суратда қўллаб-қувватлайди ва унинг ҳаққоний талабларини амалга оширишга қаратилган ҳаракатларига мадад беради.

Докладчи Европадаги вазиятни характерлаб, бундай деди: Ғарбий Германия империализмининг милитаристик ва реваншчилик сиёсати Европада халқаро кескинликнинг авж олаётганлигига асосий манбадир. Докладчи Европа хавфсизлиги масалалари юзасидан европа давлатларининг кенгашини чақириш тўғрисидаги совет таклифини табриклади.

Коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг бирлиги учун курашда КПСС муҳим роль ўйнаётганлигини кўрсатиб, А. Новотний бундай деди: бутун жаҳондаги коммунистик ва ишчи партиялар КПСС Марказий Комитетининг коммунистик ҳаракат проблемаларида тутган принципиал позициясини яхши англаб, астойдил қўллаб-қувватламоқдалар. Бу позиция КПССнинг XXIII съездида яна таъкидланди.

Назарий ёки бирон сиёсий масала юзасидан қарашлардаги ҳар қандай тафовутлар империализмга қарши умумий курашда биргалашиб ҳаракат қилишдан воз кечишни оқлай олмайди, деб таъкидлади докладчи. Бизнинг партиямиз коммунистик ва ишчи партияларнинг халқаро кенгашларини ўтказиб туриш мақсадга мувофиқ эканлигига ишонади ва бу кенгашларни уларнинг фаолиятини мувофиқлаштириб олиб бориш ҳамда бутун ҳаракатнинг ғоявий бирлиги ва ҳаракат бирлигини вужудга келтиришнинг энг самарали усули деб ҳисоблайди.

А. Новотний докладининг охирида бундай деди: Чехословакия Коммунистик партияси бундан буён ҳам халқаро коммунистик ҳаракатнинг содиқ отряди, жаҳонда империализмга қарши тинчлик фронтининг ажралмас, таркибий қисми бўлиб қолаверади.

• • •

ВЕНЕЦИЯ. «Гўзал шаҳар»нинг асфальт кўчалари маҳаллий рассомлар таъбирига кўра тасвирий санъат машқлари учун энг яхши жой ҳисобланади. Саёқ рассом бирор соат ичида «Мадонна» ва миллий қаҳрамон Жузеппе Гарибальдининг суратини ишлаб қўяди. Эрта билан эса бу «санъат асарлари»ни кўча тозаловчилар супуриб юборишиб, яна «эркин рассомлар»га ижодий фантазия учун майдон яратиб беришади.

Г. Мазур фотоси, (ТАСС фотохроникаси).

Фельетон

„БОР БАРАКА...“

«Бор барака»ни илгари вақтларда катта бозорларда, каппону олағовур ярмаркаларда қилишар экан. Мол-дунёга ҳирс қўйган бой, икки қўлини биқинига тираб кеккайиб турарканy, тўнини елкасига ташлаб олган чапани йигит унинг молини пуллаб, харидорни шилар экан, ўтмишда шунақа бўлган экан. Н. Б. Блажевич билан Б. М. Тарновскийлар бўлса... Йўқ, буларни «бор баракачилар»га ҳеч ўхшатиб бўлмайди. Иккови ҳам маданиятли, иккови ҳам катта идоранинг вакили.

Йўқ, яхшиси ҳаммасини бошидан бошлайлик.

Шундай қилиб, «Водовод» массивидаги одаматодан қолган эски иморатлар бузиладиган бўлиб қолди. Водаканал инженери Н. Б. Блажевич ўртага чиқиб:

— Кўчириш комиссиясига мени бошлиқ қилсанглар... — деб илтимос қилди.

— Нега энди сиз бошчилик қилар экансиз? — ҳайрон бўлиб сўрашди.

— Чунки мен... ўзимга яраша обрўйим бор.

«Ўзига яраша обрўйи» бўлган Н. Блажевич кўчириш комиссиясига бошчилик қиладиган бўлди ҳам. Ўша кундан бошлаб у тезроқ кўч, бўлмаса уйдан қоласан, деб одамларни тиқилинч қилиб, ҳужжати тўғриларининг кўпини нотўғри деб, шаҳар Советига бўзчининг мокисидек қатнатди. У ёқда тўполону, югур-югурларни авж. га чиқарди-ю, бу ёқда Чилонзорда қурилаётган янги квартираларни «бор барака» деб пуллашга тушди.

— Менга ҳам... иложи бўлармикан? — қўрқа-писа сўради Нелли Юрьевна Файн.

— Хўш, қанча бермоқчисиз? — очиқ савдога ўтди Блажевич.

— Юз сўм!

— Минг сўмдан камига бўлмайди.

— Икки юз, келишдикми? — чўнтакларини пайпаслаб деди Файн.

— Хўп ана, сизга тўққиз юз сўм, камига беролмайман.

— Уч юз монат, хўп деворинг!

— Йўқ... квартира навбатда турганларга берилади.

Б. Тарновский бундай қараса иш сал юришмайроқ турибди. Шартта иккovларининг қўлини ушлади-да, кўзларини чирт юмиб силкишга тушиб кетди. 15 минутлардан сўнг Чилонзор районидаги 43-уйнинг 11-квартираси Нелли хонимга ўтди-ю, саккиз юз сўм пул Блажевичнинг чўнтагига тушди.

— Қалай? — деди Б. Тарновский кўзларини пир-пиратиб.

— Сиз бунақа ишларга уста экансиз! — мақтаб қўйди Блажевич.

— Ёшлигим бозорда ўтган... — талтайиб деди Тарновский ҳам.

Нелли хоним ташқарига чиқиши билан хонага кафтларини бир-бирига ишқаб, кулимсираганча В. Н. Токарев кириб келди. Кирди-ю бир даста пулни стол устига ташлаб:

— Бизга ҳам ванналигидан бўлсин! — деб қўйди.

— Бу нима ўзи? — гўё ҳеч нарса тушунмагандек сўради Блажевич.

— Бу кеча сўраганингиз.

— Ия, кеча мен сиздан нима сўраган эдим?

— Кеча бу дунёда мулла жирингсиз иш битмайди деган эдингиз. Санаб олинг, беш юз сўм... Лекин, ванналигидан бўлсин, мен чўмилишни яхши кўраман...

Токарев гапини тугатмасданоқ ўртадаги пул Блажевичнинг иссиқ чўнтагига тушиб кетган эди. У ёғи ҳам жуда тез битди. «14-уйнинг 40-квартираси Виталий Николаевич Токаревга» деб ёзилди.

— Иш қилиб, ванналигидан бўлдими? — хавотирланиб сўради Токарев.

— Ҳа, ичида мармар ҳовузи ҳам бор! — деди шошилиб Тарновский.

Н. Блажевич билан Ася Ароновна Рубина ўртасидаги савдо анча оғир бўлди. Ася Ароновна сал хасисроқ экан. Гапни 10 сўмдан бошлади. Блажевичнинг ҳам қайсарлиги тутиб «мен унақанги порахўр эмасман, порахўрликни жинимдан баттар ёмон кўраман» деб туриб олди. Ёшлиги бозорда ўтган Тарновский куйиб-пишиб нақ икки кун овора бўлди. Ниҳоят Блажевич хиёл юмшаб:

— Қани бўлмаса, бир қасам ичиб юборинг-чи! — деди Рубинага.

— Нима деб қасам ичай?

— Блажевични умримда кўрган эмасман, унга пул ҳам берган эмасман, деб қасам ичасиз.

Икковлари бир-бирларини танимасликлари ҳақида роса қасамхўрлик қилишиб, бу орада бири тўрт юз сўм пуллик-у, иккинчиси Чилонзордаги 20-уйнинг 35-квартирасига ҳақиқий эга бўлиб олди.

Иш ана шу йўсинда давом этиб, Н. Блажевич хурсанд, Б. Тарновский ҳам ўзида йўқ шод, кайфлари тароғу, дўппилари яримта эди. Аммо...

Тўсатдан шаҳар уй-жой бошқармасининг инспектори Л. Г. Еремин орага от солдириб қолди.

— А...а...а... — деди у кўрсаткич бармоғи билан ўдағайлаб, — ҳаммасини билиб турибман!

Блажевич билан Тарновский унақанги ўзини йўқотадиган хилидан эмас эди.

— Хўш, шартингизни айтинг! — дейишди бараварига.

— Шарт шуки, А. И. Низковскихни рўйхатга тиркаворасизлар... Бўлмаса, ишлар чатоқ.

— Низковских қайси кўчада яшайди?

— Иркутск шаҳрида яшайди, — тушунтирди Еремин.

— Иркутскда?! — Блажевич ҳам, Тарновский ҳам ўринларидан туриб кетишди. Туриб кетишди-ю, аммо ўзларини йўқотишмади. Иркутск тугул нариги дунёдан келганда ҳам... рўйхатга киритишлари керак эди, бўлмаса ишлар чатоқ...

— Яхши! — деди Блажевич.

— 14-уйнинг 8-квартираси, майли, Низковскихга бўла қолсин, — деди Тарновский рўйхатни титкилаб.

Чилонзор район комхозининг ер бўлимига Азлар Исроилов деган бир азамат бошчилик қилади. Бу азамат ҳар қандай ҳужжатни ҳам лупага солиб текшириб кўриши билан шаҳарга ном чиқарган эди. Кўзиев фамилияли одамнинг унга иши тушса «Эҳтимол сен Кўчқоровдирсан» деб қўшимча справка сўрайди, борди-ю Тешабоев мурожаат қилса, «эҳтимол Болтабоевдирсан» деб овора қилади. Хуллас, «талабчанлик» баҳонасида одамларни овораю сарсон қилишда шаҳарда рекордчи ҳисобланган бу азамат Блажевич тақдим этган қалбаки ҳужжатларни ҳатто варақлаб ҳам кўрмади. Кўзлар-кўзларга дуч келди-ю, биринчи бўлиб Исроилов табассум қилди:

— Уй тўйига борар эканмиз-да!

— Бўлмасам-чи, ўзингиз тўй боши бўласиз! — деди Блажевич. Исроилов тўй боши бўла олдими-йўқми — буниси маълум эмас. Аммо жиноятлар очилиб, иш шаҳар судига борганда Исроилов:

— Ёшлик қилибмиз, ёшлик! — деб ўзини гўлликка солди. Блажевич Тарновскийнинг панасига ўтиб, «бор барака»ни мана шу қилган, деди, Тарновский Ереминни кўрсатиб:

— Савдони мен қилганим билан, «бозорком» мана шу киши эдилар... — деди дағ-дағ қалтираб.

Оқловчи Егошчинанинг «оташин» нутқи эса ҳамманинг энсасини қотирди. Рубина билан Низковскихлар яхши ният билан пора беришган эмиш. Гапни қаранг-а! Порахўрликнинг яхши-ю ёмони ҳам бўлар экан. Тарновскийни оқламоқчи бўлган Морткович бўлса:

— Ажойиб кадрни қамашга... ҳеч кимнинг ҳақи йўқ! — деб туриб олди.

Оқловчилик қиламан деб порахўр-у, пора берувчиларни, бюрократ-у, нафс қурбонларини кўкка кўтариб мақтаётган Григорянц, Егошчина-ю, Мортковичлар шу кеча-кундузда ҳар биттаси ростмана болишдек келадиган папкаларни қўлтиқлашиб, идорама-идора эшик қоқиб, одамларни ишдан қолдириб бошини қотиришяпти.

Ўз амалидан фойдаланиб, порахўрлик қилган катта-кичик жиноятчилар ҳақида шаҳар суди ўз сўзини айтар, қорани оқ қилиб кўрсатмоқчи бўлган оқловчилар ҳақида эса қатъий ҳукм чиқаришни энг катта судья — халқнинг ўзига ҳавола қиламиз.

Х. ТУХТАБОЕВ,
Ҳ. ТОШХЎЖАЕВ.
Тошкент шаҳри.

ФУТБОЛ

«ПАХТАКОР»НИНГ ИЮНЬ ОЙИДАГИ ЎЙИНЛАРИ

8 июнь: — «ПАХТАКОР» — «НЕФТЯНИК» 13 июнь: — АРМИЯ СПОРТ КЛУБИ (Одесса) — «ПАХТАКОР» 18 июнь: — «ПАХТАКОР» — «ШАХТЁР», 27 июнь: — «ПАХТАКОР» — «ЧЕРНОМОРЕЦ».

Ўйин номи биринчи кўрсатилган командалар майдонида бўлади.

ЯНГИ МАСТЕРЛАР

СССРнинг ёшлар терма командасида муваффақият билан ўйнаган «Пахтакор»нинг футболчилари В. Бектошев ҳамда С. Доценкога СССР спорт мастери унвони берилди. Ўтган куни Москвада ҳар иккала ўйинчига «СССР спорт мастери» значоги топширилди.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 — **Телевизион янгиликлар.**

18.20 — **Қанотли орзу** (юқори синф ўқувчилари учун).

19.00 — **Тошкент қурилмоқда.**

19.20 — **Эртаги кун программаси.**

19.30 — **«Қайрат» (Олмаота) — «Нефтяник» (Боку) командалари ўртасида футбол.** Иккинчи тайм (Олмаотадан).

20.15 — **Концерт** (Ўзбекистоннинг кекса санъат усталари ижросида).

20.55 — **Телевизион янгиликлар.**

21.10 — **Майдондаги қотиллик** (бадиий фильм).

22.40 — **Эстрада концерти.**

Ф. ЭНГЕЛЬС НОМЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЧЕТ ТИЛЛАР ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ

институтга киришни хоҳлаган ўртоқлар учун

14 июнда

„Очиқ эшиклар куни“

УТКАЗАДИ.

Институтга кирувчилар институтнинг чет тилларга ўрганишда қўлланиладиган техникавий воситалар лабораториясининг иши билан танишишлари, шунингдек ўзларини қизиқтирган масалаларда турли кафедра мутахассисларидан консультация олишлари мумкин.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 2/VI да **Майсаранинг иши**, 3/VI да **Оққуш кўли.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 2/VI да **Ишқинг билан**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Ошпаз хотин — «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», НАВОИЙ номли, «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (тоқ соатларда), «ДРУЖБА» (тоқ соатларда, кундуз соат 2, кеч 6 ва 8 да).

Мсье Жак ва бошқалар — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА», СОБИР РАҲИМОВ номли (кундуз ва кечқурун), «ДРУЖБА» (кундуз соат 12, 4 ва кеч 10 да).

Жасурона чақириқ — «МИР» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (жуфт соатларда).

Ганга ва Жамна (эрталаб соат 11 ва кундуз 2 да), **Шайтон ва 10 насиҳат** (кундуз 5 ва кеч 9-15 минутда), **Учинчи ёшлик** (кеч 7 яримда) — САНЪАТ САРОЙИ.

Данте кўчасидаги қотиллик — «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Севги ва лимандр — «ЮЛДУЗ» (кундуз соат 5, кеч 7 ва 9 да).

Бу телба дунё — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 2 ва 5 да).

ЁЗГИ БИНОДА

(Кеч соат 8 ярим ва 10-15 минутда)

Ошпаз хотин — «ФЕСТИВАЛЬ», СТЕПАН РАЗИН номли (кеч соат 10-15 минутда).

Қуёшни кўраман — КАФАНОВ номли.

Жасурона чақириқ — «ХИВА».

Ганга ва Жамна — «ВАТАН».

Хотинлар — «1 МАЙ».

Соядан қочиш — «УДАРНИК».

Тўрғай — НАВОИЙ номли.

Қиморхонадаги фирибгарлик — «ПАХТАКОР».

Сув ости кемаси «Т-9» — ПУШКИН номли.

Бизнинг уй — СТЕПАН РАЗИН номли.

Газанда — «РАКЕТА».

Бир марта картошка, икки марта картошка — «ОҚТЕПА».

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

3, 4, 5 июнда

УЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ АШУЛА ВА РАҚС АНСАМБЛИНИНГ

концертлари

Концертларда: Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Фахриддин Умаров, Дилором Шерова,** солистлардан **Зебо Аминова, Гулшод Отабоева, Инна Горлина, Вилоят Оқилова, Дилбар Фаёзова, Фахриддин Дўстмуҳамедов в, Хайриддин Фаёзов, Турсун Ғиёсовлар** қатнашади.

Концерт кеч соат 8 да бошланади. Билетлар Концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан ва район кассаларида кундуз 12 дан сотилади.

„Шарқ юлдузи“

ТУРИСТ ПОЕЗДИГА

ПУТЁВКАЛАР

СОТИЛМОҚДА

Поезднинг маршрути: Тошкент — Харьков — Киев — Львов — Ужгород — Черновци — Кишинёв — Одесса — Херсон — Симферополь — Севастополь — Феодосия — Тошкент.

Туристлар Симферополдан Севастополгача Симферополь — Алушта — Гурзуф — Ялта — Алупка — Байдарские ворота — Севастополь маршрути бўйлаб автобусларда борадилар.

Поезд 8 июнда жўнайди.

Сафарнинг давоми — 22 кун, путёвка ҳақи — 200 сўм.

Путёвкаларни Туризм Ўзбекистон советидан, касаба союз область комитетларидан перечисление тартибида ва нақд пулга сотиб олиш мумкин.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Хоразм кўчаси, 7-уй.

Диссертация ёқлайдилар:

1966 йил 13 июнь кундуз соат 2 да, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси химия-технология ва биология фанлари бўлимининг биология фанлари бўйича бирлашган илмий совети мажлисида (Гоголь кўчаси, 70-уй, Фанлар академиясининг конференц-зали)

А. П. Иброҳимов — биология фанлари доктори деган илмий даражани олиш учун: «Гамма нури таъсирида чигитдаги ва баъзи бир биологик аҳамиятга эга бўлган моддалардаги физик-химик ва биохимик ўзгаришларни текшириш» деган темада.

1966 йил 14 июнь эрталаб соат 10 да, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ижтимоий фанлар бўлимининг бирлашган илмий совети мажлисида (Гоголь кўчаси, 70-уй, Фанлар академияси президиумининг катта конференц-зал фойеси)

Н. Жапақов — филология фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун: «Қорақалпоқ адабиётида социалистик реализмнинг шаклланиши» деган темада.

1966 йил 15 июнь кундуз соат 2 да, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси А. С. Пушкин номли Тил ва адабиёт институтининг илмий совети мажлисида (Гоголь кўчаси, 70-уй, катта конференц-зал фойеси) филология фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун:

К. Абдимуротов: «Қорақалпоқ топонимикаси» деган темада.

А. Пахратдинов: «Содиқ Нуримбетовнинг ижодий йўли» деган темада.

Диссертациялар билан Фанлар академияси кутубхонасида танишиш мумкин (А. Тўқаев кўчаси, 1-уй).

1966 йил 14 июнь кундуз соат 2 да, Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтининг илмий совети мажлисида

Г. А. Тимофеев — техника фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун: «Аниқ миқдорда чигит экувчи сеялканинг дисковой аппаратини текшириш» деган темада.

Диссертация билан институт кутубхонасида танишиш мумкин (Учитель кўчаси, 39-уй).

1966 йил 15 июнь кундуз соат 2 да, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг геология ва геофизика фанлари бўйича бирлашган илмий совети мажлисида (Братск кўчаси, 33-уй, Х. М. Абдуллаев номли Геология ва геофизика институтининг конференц-зали)

А. Р. Ёрмуҳамедов — геология-минералогия фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун: «Ғарбий Тянь-Шань тизма тоғларига кирувчи Қурама подзонасининг ғарби-шимолий қисмида қуйи-ўрта карбон давридаги алунитга бой вулканик тоғ жинсларининг геологик-петрографик ва геохимик характеристикаси» деган темада.

Диссертация билан кутубхонада танишиш мумкин (Братск кўчаси, 33-уй).

1966 йил 15 июнь кундуз соат 2 да, Тошкент Давлат медицина институтининг илмий совети мажлисида (акт зали)

З. Г. Сайдалиев — медицина фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун: «Бир томонлама адреналэктомия ва гипофизэктомия қилинган ҳайвонларда буйрак усти безларининг ионловчи радиацияга бўлган реакцияси» деган темада.

Диссертация билан институт кутубхонасида танишиш мумкин.

Бизнинг адрес ва телефонлар СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ТОШКЕНТ. «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ № 26. Редактор — В36545. Редактор ўринбосарлари — В37914, В39323, Масъул секретарь — В34455. Масъул секретарь ўринбосарлари — В37283. Партия турмуши — В33469, В37221. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш, халқаро ҳаёт — В31216. Коммунистик тарбия — В31455. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — В34780. Совет қурилиши — В33258. Қишлоқ хўжалик — В37604. Адабиёт ва санъат — В32036, В37221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — В34451. Маҳаллий ахборот — В32347. Оммавий ишлар ва хатлар — В39005, В33553. Иллюстрация — В34524. Стенографистка — В37343. Корректура — В37162. Эълонлар — В38142. Коммутатор — В30249, В30250, В30251, В30252, В30253, В30254, В30255, В30256, В30257, В30258.